Выдаецца з 16 студзеня 1998 г.
Галоўны рэдактар Ігар Гермянчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец — рэдакцыя газеты НАВІНЫ
Наклад 22 040
Адрас для карэспандэнцыі: 220088,
г.Мінск,вул. Іванаўская, 56
Тэл/факс: 236-89-40

НАВІНЫ

Пятніца, 30 кастрычніка 1998 г. № 117 (509) Кошт свабодны

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Паслы сядзяць дома

Беларускія амбасады ў Лондане, Боне і Вашынгтоне ўжо чатыры месяцы працуюць без нашых паслоў. Амбасадары сядзяць у Мінску і змогуць вярнуцца на Захад толькі пасля вырашэння канфлікту вакол Драздоў.

Нагадаем, што менавіта «драздоўскі» скандал стаў прычынай адпраўкі беларускіх паслоў з заходніх сталіцаў. Чым жа яны займаюцца ў Мінску. Напрыклад, пасол Уладзімір Шчасны, вярнуўшыся з Лондана, ходзіць на працу ў МЗС, дзе, па яго словах, займаецца *«развіццём брытана-беларускіх адносінаў»*. Цяпер працягваюцца кантакты ў галіне культуры, адукацыі і гуманітарнай дапамогі. У.Шчасны пакуль не ведае, калі ён вернецца ў Брытанію. Па ягоных словах, *«гэта залежыць ад таго, калі будзе ўрэгуляваны канфлікт з Драздамі»*.

Пяты месяц сядзіць у Мінску пасол у ЗША Валерый Цэпкала, які таксама штодня ходзіць на працу ў знешнепалітычнае ведамства і слухае антыамерыканскія заявы свайго шэфа. Інакшы лёс напаткаў нашага пасла ў Германіі. Пётр Бяляеў таксама вярнуўся з Бона ў сувязі са скандалам, які разгарэўся летам. Але 15 верасня прэзідэнт Лукашэнка адправіў П.Бяляева ў адстаўку «па ўласным жаданні». На месца Бяляева пакуль нікто не прызначаны.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Шэсце ў Курапаты

Беларускі Народны Фронт правядзе 1 лістапада шэсце ў Курапаты.

З мінскай плошчы Якуба Коласа калона рушыць а 12-й гадзіне. З 15:30 да 16:30 ва ўрочышчы Курапаты адбудзецца жалобны мітынг. Заяўленая колькасць удзельнікаў акцыі — ад 5 тысяч чалавек.

БелаПАН

По 400 долараў ахвярам Халакоста

Учора ў Мінску швейцарскія банкі пачалі выдаваць долары ахвярам фашысцкага генацыду

Улады Швейцарыі разам з банкамі заснавалі фонд, які выплаціць кампенсацыі вязням гета і фашысцкіх канцлагераў міжнароднай кваліфікацыі (такіх, як Асвенцым і Бухенвальд). Беларускі фонд «Узаемапаразуменне і прымірэнне» склаў спіс 609-ці грамадзянаў нашай краіны, якія атрымаюць гэтую кампенсацыю. Усім выдадуць аднолькавую суму — па 400 амерыканскіх долараў.

На афіцыйнай цырымоніі швейцарскія кампенсацыі атрымалі пяць нашых грамадзянаў. Дваім цяжка хворым грошы прывезлі дахаты. На цырымонію ў Мінск прыехаў прэзідэнт швейцарскага фонду ахвяраў Халакоста Рольф Блох і сакратар Барбара Эквал.

Як нам паведаміў старшыня фонду «Узаемапаразуменне і прымірэнне» Валянцін Герасімаў, першымі швейцарскія грошы атрымаюць старыя людзі, год нараджэння якіх 1898—1921. Вядомы мастак Міхаіл Савіцкі нарадзіўся ў 1922 годзе, таму ён атрымае 400 долараў ад швейцарскіх банкаў пазней. З вязнямі канцлагераў і яўрэямі праблемаў не будзе, бо фонд ужо мае добрую базу дадзеных. А вось падлічыць цыганоў, якія таксама лічацца ахвярамі Халакоста і маюць права на швейцарскія кампенсацыі, будзе вельмі складана.

На здымку: прэзідэнт швейцарскага фонду Рольф Блох і 83-гадовы Аляксандр Кашуба, былы вязень Бухенвальда.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Чакаецца саміт СНД

Чарговае паседжанне Савета кіраўнікоў дзяржаваў (СНД) плануецца правесці да канца гэтага года. Дакладныя тэрміны сустрэчы прэзідэнтаў пакуль не называюцца, аднак арыенціровачна яна павінна адбыцца ў сярэдзіне снежня.

Нагадаем, што апошні раз кіраўнікі краінаў СНД сустракаліся ў Маскве 29 красавіка. Тады новым выканаўчым сакратаром Садружнасці быў прызначаны вядомы расійскі палітык і бізнесмен Барыс Беразоўскі і была адобраная ідэя правядзення Спецыяльнага міждзяржаўнага форуму па пытаннях рэфармавання СНД.

БелаПАН

Кіно ў абарону правоў чалавека

Міжнародны кінафестываль, які пачнецца ў канцы лістапада ў Мінску, будзе прысвечаны абароне правоў чалавека. Яго спонсарамі з'яўляюцца прадстаўніцтва ААН у Беларусі, фонд Форда і пасольства Швецыі. Прэзідэнтам фестывалю абрана пісьменніца Святлана Алексіевіч. Будуць дэманстравацца кінастужкі са Швецыі, Германіі, Польшчы, ЗША, Грузіі і іншых краінаў.

А.Д.

2 лістапада – Дзень Мовы

З такой ініцыятывай выступілі рэдакцыя газеты «Наша Ніва», аднайменны гуманітарны фонд і шэраг іншых няўрадавых арганізацыяў.

Скарыстаўшыся прыкладам Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, якая раз у год праводзіць Дзень без цыгарэты, ініцыятары прапануюць 2 лістапада правесці беларускі Дзень без чужога слова.

Б.П.

Дзеці знаходзяць бацькоў

У Нацыянальным цэнтры усынаўлення ў Мінску знаходзіцца каля ста заяваў грамадзянаў Італіі на ўсынаўленне беларускіх сірот.

Выхаванец Радашковіцкай школы-інтэрната Дзіма Жалудок стаў першым беларускім дзіцем, якога ўсынавіла італьянская сям'я. У Радашковічы Дзіма трапіў з інтэрната для дзяцей з дрэнным зрокам, а сваіх будучых прыёмных бацькоў Анонію Арлокі і Марыю Наполі сустрэў у Італіі, куды тры гады таму з іншымі дзецьмі-сіротамі прыехаў на аздараўленне. Хлопчык прайшоў курс лячэння ў італьянскіх афтальмолагаў.

БелаПАН

«Хто апошні?», «Што даюць?»

Карэспандэнт нашай газеты прайшоўся ўчора па сталічных крамах у пошуках дэфіцытаў

«Хто апошні?» і «Што даюць?» — найбольш папулярныя пытанні ў мінскіх крамах. Дый не толькі ў мінскіх. У Беларусь вярнуўся дэфіцыт. І разам з ім — чэргі.

Спачатку з крамаў знікла масла. Потым — цукар. Сёння ў мінскіх крамах — як шыкоўных, «заходніх», з адносна ветлівым персаналам і надзвычай высокімі коштамі на імпартныя прадукты, так і ў «савецкіх», з хамаватымі прадаўшчыцамі і заўсёды паўпустымі паліцамі — цяжка альбо немагчыма набыць масла, курэй, цукар, яйкі...

У краме фірмовага гандлю першай мінскай птушкафабрыкі гандлююць малаком, сырам і гарэлкай. Няма ні яек, ні птушкі. *«Прыходзьце ў другой палове дня — будуць яйкі»*, — кажа пазяхаючы дзяўчына. І адразу скардзіцца: *«Раней нам, як завязуць яйкі, дык іх на тры дні хапала. А цяпер размятаюць за трычатыры гадзіны. Так што прыходзьце. Праўда, чэргі заўсёды вялікія»*.

У другую фірмовую краму яйкі ўжо прывезлі. Таму ў магазін немагчыма нават увайсці — усё памяшканне забітае людзьмі, некаторыя стаяць з вёдрамі. Агульная колькасць жадаючых — 200-250 чалавек. Прадаўшчыца ўжо стамілася тлумачыць, што можа прадаць не болей за два дзесяткі яек. Таму прадпрымальныя сугрмадзяне займаюць чаргу па другім-трэцім разе. Побач з крамай стаяць дзве машыны «хуткай дапамогі» — ці то за яйкамі прыехалі, ці выратоўваць магчымых ахвяраў.

Вялікі магазін у цэнтры горада. За таннай свінінай (112 тысяч рублёў) стаіць не менш за 50 чалавек. Персанал крамы просіць не займаць чаргу — свініна заканчваецца, але ніхто не разыходзіцца. З птушкі на прылаўку ляжаць толькі індычкі і качкі — «ветэраны маразільніка» чорна-трупнага колеру. На іх ніхто і не глядзіць. Можна яшчэ набыць «ножкі Буша» — курыныя кумпячкі з Амерыкі. Але занадта дорага — 264 тысячы рублёў за кілаграм. Беларускія бройлеры каштуюць удвая танней — але іх няма.

Ва універсаме «Цэнтральны» прыгадалі, што напярэдадні ў іх быў цукар. Бабка, што стаяла побач, умешваецца ў размову: *«Я ўчора і з раніцы тут была, і пасля абеду, але цукру не бачыла!»*

Цукар ёсць на Камароўскім рынку. І нават без чаргі — 75 тысяч за кілаграм. А дзесятай гадзіне раніцы на «Камароўцы» гандаль курамі і яйкамі яшчэ не пачынаўся. Але чэргі ўжо стаяць. На адкрытай пляцоўцы адна чарга стаіць каля зачыненай яшчэ машыны. У чарзе — чалавек 70. Пытаюся у цёткі, што стаіць адной з першых: «За чым стаіце?». Пацiскае плячыма. Можа, за курамі, а мо і за яйкамі. Побач стаіць другая чарга — не меней за 100 чалавек. Яны добра ведаюць, за чым стаяць — за яйкамі. Але машына пакуль не прыехала. Таму нейкім дзікунствам выглядае гэтая чарга, што пачынаецца літаральна ад пустога месца, але сварка «Вы тут не стаялі!» — непазбежны атрыбут любой чаргі — ужо ідзе.

Не лепей становішча і на крытым рынку. Дзве чаргі, чалавек па 120, стаяць да пустых прылаўкаў. Куранятаў-бройлераў ужо прывезлі, але яшчэ не прадаюць. Асноўны кантынгент чэргаў — пенсіянеры, але трапляецца і моладзь. Яны таксама хочуць набыць танныя прадукты.

На здымку: чарга за яйкамі і курамі на Камароўскім рынку.

Дэфіцыт — гэта кепска. Але куды горш за дэфіцыт — тое, што яшчэ адно пакаленне прывучаецца жыць у чэргах. Яйкі, куры і цукар калі-небудзь з'явяцца ў продажы. Гэта не вельмі цяжка зрабіць. Куды цяжэй потым будзе выбіць, выдавіць з сябе брыдкія савецкія выразы «Хто апошні?», «Што даюць?» і «Вас тут не стаяла!»

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

(Працяг тэмы на стар.3)

Папу чакаюць у Беларусі

Афіцыйны Мінск зацікаўлены ў візіце Папы, але ці ўдасца дамовіцца з Патрыярхам Маскоўскім

Папа Рымскі Ян Павел II атрымаў ад кардынала Казіміра Свёнтака афіцыйнае запрашэнне наведаць Беларусь.

Як мы ўжо паведамлялі, у адказ на запрашэнне рымскі пантыфік сказаў: «Калі Бог дазволіць — прыеду». Але ці так проста Святому Айцу прыехаць у нашую краіну. Ян Павел II з'яўляецца кіраўніком не толькі каталіцкага касцёла, але і дзяржавы Ватыкан, таму дзеля прыезду ў любую іншую краіну яму патрэбнае запрашэнне не толькі старшыні мясцовага каталіцкага епіскапату, але і кіраўніка дзяржавы.

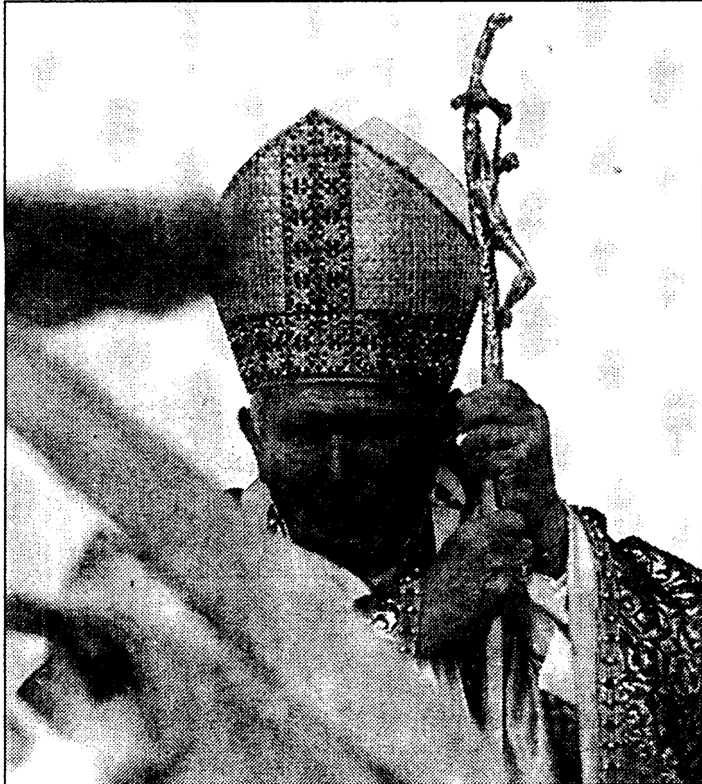
Паводле нашых звестак, прадстаўнікі каталіцкага Касцёла не раз спрабавалі весці з беларускімі ўладамі перамовы на тэму афіцыйнага запрашэння Яна Паўла II у Беларусь. Напрыклад, яшчэ тры гады таму тагачасны прадстаўнік Ватыкана ў Мінску арцыбіскуп Аўгустына Маркета спрабаваў пераканаць міністра замежных справаў Уладзіміра Сянько ў патрэбнасці і неабходнасці папскага візіту. Улады тады далі зразумець, што зацікаўленыя ў такім візіце, але ж, маўляў, супраць будзе кіраўніцтва Рускай праваслаўнай царквы.

Нагадаем, што адносіны Маскоўскага патрыярхату з Ватыканам даволі напружаныя. РПЦ абвінавачвае Рым у наступе каталіцызму на яе кананічную тэрыторыю, а таксама ў падтрымцы грэка-каталіцкай (уніяцкай) царквы ў Заходняй Украіне. Менавіта дзякуючы супрацьдзеянню РПЦ у 1991 годзе не адбыўся візіт Папы ў СССР, хаця тады і была дасягнутая прынцыповая згода Міхаіла Гарбачова. Пасля распаду Савецкага Саюза Ян Павел II толькі адзін раз пабываў на тэрыторыі колішняга Саюза — у 1993 г., наведаўшы тры прыбалтыйскія краіны, на палітыку якіх Масква не аказвае ніякага ўплыву, а праваслаўе з'яўляецца там рэлігійнай меншасцю.

У Беларусі ж каталіцызм хоць і з'яўляецца традыцыйнай канфесіяй і адкрыта не супрацьстаіць праваслаўю, тым не менш Маскоўскі патрыярхат небеспадстаўна лічыць, што прыезд Папы ў нашую краіну можа паспрыяць рэлігійнаму каталіцкаму ўздыму. Каталіцызм у Беларусі і цяпер развіваецца больш дынамічна, чым праваслаўе, сведчаннем чаму з'яўляецца імклівы рост парафіяў гэтай канфесіі па ўсёй краіне.

Наколькі нам вядома, год таму прадстаўнікі кардынала Свёнтака звярталіся ў адміністрацыю Лукашэнкі з прапановай накіраваць у Ватыкан афіцыйнае запрашэнне, каб Ян Павел II змог наведаць Беларусь летам 1997 г. Але якраз у той час Маскоўскі Патрыярх Алексій II адмовіўся сустракацца з рымскім пантыфікам у Вене, і беларуская ўлады вырашылі не разглядаць просьбу каталікоў, маўляў, візіт цяпер немэтазгодны.

І вось цяпер кардынал Свёнтак асабіста запрасіў Папу.

Праўда, амбасада Ватыкана пакуль не падымала гэтага пытання перад уладамі Беларусі. Як нам паведаміў нунцый Апостальскай Сталіцы арцыбіскуп Дамінік Грушоўскі, ці адбудзецца візіт Святога Айца ў Беларусь, цяпер цалкам залежыць ад прэзідэнта Лукашэнкі. Па словах амбасадара, Папа вельмі хоча прыехаць у нашую краіну і заклікае беларускіх вернікаў маліцца за тое, каб такі візіт адбыўся.

Цяпер беларуская ўлады зноў глядзяць на рэакцыю праваслаўнай Царквы. У размове з нашым карэспандэнтам, адзін высокапастаўлены чыноўнік з прэзідэнцкай адміністрацыі сказаў, што Аляксандр Лукашэнка павінен лічыцца з думкай «царквы большасці». Па яго словах, прыезд Папы ў Беларусь — справа вельмі далікатная, і каталікі павінны самі дамовіцца з кіраўніцтвам праваслаўнай Царквы. Праўда, візіт Яна Паўла II можа прынесці немалыя палітычныя дывідэнды Лукашэнку, таму ўлады таксама не застаюцца ў баку ад яго падрыхтоўкі. Як паведаміў учора журналістам міністр замежных справаў Беларусі Іван Антановіч, супрацоўнікі яго ведамства цяпер вядуць на гэтую тэму актыўныя кансультацыі з расійскім МЗС і кіраўніцтвам Маскоўскага патрыярхату.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Транспарт і тэлефон падаражэюць

Як ужо паведамляла нашая газета, з 1 лістапа да ў Мінску падвысіцца кошт праезду ў гарадскім наземным транспарце.

Талончык на трамвай, тралейбус і аўтобус будзе каштаваць 3 тысячы рублёў. Аднак першыя часы будзе сапраўдны і стары талончык па 2.600.

Падвысіцца і кошт праезду ў таксі. З 1 лістапада кожная паездка будзе каштаваць 15 тысяч рублёў за кіламетр. Менавіта такую максімальную планку ўстанавіла міністэрства транспарту. Канешне, таксапаркі могуць паставіць і меншы кошт, але наўрад ці яны ў гэтым зацікаўленыя — кліентаў ад гэтага не паболее.

Чакаецца, што напачатку лістапада падаражаюць паслугі тэлефоннай сувязі. Абаненцкая плата за хатні тэлефон складзе 29 тысяч рублёў. Тэлефонныя размовы ў межах горада падаражэюць на 10-20 працэнтаў, на столькі ж — званкі па Беларусі. А вось за тэлефонныя перамовы з замежнымі краінамі давядзецца плаціць больш на 30 працэнтаў.

Міхась КАРПОВІЧ

Пракурор прасіў 20 гадоў

Былы баец Брэсцкага амона Сяргей Курыловіч асуджаны да 19 гадоў турмы

Брэсцкі абласны суд прызнаў яго вінаватым у забойстве жыхара Кобрына. Пракурор прасіў даць Курыловічу 20 гадоў пазбаўлення волі.

Гэта здарылася сёлета ў сакавіку. Курыловіч прыехаў у Кобрын у складзе групы 15-ці амонаўцаў. Кіраваў імі камандзір атрада Алег Максюта. У рэстаране гатэля, дзе спыніліся змагары з кантрабандыстамі, і завязалася сварка паміж Курыловічам і мясцовым жыхаром Віктарам Васілюком. Спачатку амонавец ударыў Васілюка нагой, а потым завяршыў «баявую аперацыю» стрэлам з табельнага пісталета. Паранены ў шыю Васілюк праз дзень памёр.

Дарэчы, гэты інцыдэнт быў не першай плямай у гісторыі Брэсцкага атрада. Скандалы яго пераследуюць даўно. Да прыкладу, год таму падначаленыя Максюты ўчынілі налёт на лазню ў вёсцы Чэрні, пад Брэстам. Ад дубінак «сілавікоў» тады пацярпелі невінаватыя, у тым ліку старшыня мясцовага сельсавета. Але падобныя выпадкі «перавышэння паўнамоцтваў» праходзілі для амонаўцаў беспакарана. Не дзіва, што хутка байцы пачалі гэтак жа лёгка, як дубінкі, выкарыстоўваць агнястрэльную зброю.

Яшчэ да суда тры амонаўцы, якія ўдзельнічалі ў інцыдэнце ў кобрынскім гатэлі, былі з атрада звольненыя. Зняты з пасады і іхні камандзір Алег Максюта. Але родным забітага ад гэтага не лягчэй.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Баптысты будуюць храмы за свае грошы

Сёлета каля 20-ці малельных дамоў евангельскіх хрысціян-баптыстаў адкрылася ў Беларусі. Пра гэта нам распавёў старшы прэсвітэр царкваў ЕХБ Аляксандр Фірысюк.

Па яго словах, нашая дзяржава не дала ніводнай капейкі на будаўніцтва малельных дамоў, узводзіліся яны выключна на ахвяраванні вернікаў. Гэтай восенню малельныя дамы асвяцілі ў Гарадзішчы на Брэстчыне, у Рагачове, Калінкавічах, Глыбокім і ў Шэпелевічах на Магілёўшчыне. Два малельныя дамы рыхтуюцца да асвячэння ў Мінску. Кожны год у евангельскіх хрысціян-баптыстаў рукапакладаюць каля 50 святароў.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Прэса ў цане. Асабліва незалежная

У Беларусі пачалася падпіска на газеты і часопісы на першае паўгоддзе 1999 года.

Па стану на 27 кастрычніка ў падпісныя каталогі былі ўключаныя назвы 198 газет і 200 часопісаў Беларусі, а таксама 374 газет і 2.113 часопісаў з 13 краінаў блізкага і далёкага замежжа.

У сувязі з сур'ёзнымі цяжкасцямі, якія адчуваюць СМІ ў выніку расійскага фінансавага крызісу, кошт падпіскі на беларускія выданні на першае паўгоддзе 1999 года ў параўнанні з другім паўгоддзем 1998 года прыкметна ўзрос. Да прыкладу, паўгадавы камплект «Советской Белоруссии», «Народнай газеты» і «Рэспублікі» падаражэў на 67 працэнтаў (са 180 да 300 тысяч рублёў за кожнае выданне), «Звязды» — на 65% (са 174 да 288 тысяч).

Значна большым аказалася павелічэнне падпісной цаны ў незалежнай прэсы. Лідэрам росту аказалася газета «Здравый смысл»: паўгадавая падпіска на гэтае выданне падаражэла ў 5 разоў (са 120 да 600 тысяч рублёў). «Свободные новости» абыдуцца даражэй у 3 разы (450 замест 150 тысяч), «Навіны» — у 2,5 раза (600 замест 240 тысяч), «Белорусская деловая газета» — у 2,3 раза (960 супраць 420 тысяч), «Народная воля» — у 2,2 раза (600 замест 270 тысяч). У цэлым падпіска на вядучыя дзяржаўныя выданні падаражэла ў 1,6 раза, тады як на вядучыя незалежныя — у 2,6 раза.

Па-рознаму адрэагавалі на крызіс расійскія выданні. Калі «Известия» падаражэлі на 12 працэнтаў (з 489,6 да 549 тысяч рублёў), то «Комсомольская правда» — на 93 працэнты (з 610,2 тысячы да 1 мільёна 180,2 тысячы), а «Аргументы и факты» — у 2,5 раза (з 308,4 да 768,6 тысячы рублёў).

Сярод беларускіх выданняў самая дарагая падпіска ў спартыўнай газеты «Прессбол» (1 мільён 800 тысяч рублёў), сярод замежных выданняў — у англійскай «Таймс» (167 мільёнаў 563,6 тысячы рублёў).

БелаПАН

Другое з'яўленне «Габелена стагоддзя»

У нядзелю, 1 лістапада, у Мінску будзе выстаўлены для публікі «Габелен стагоддзя» народнага мастака Беларусі Аляксандра Кішчанкі.

Гэты дыван-карціну выткалі ўручную за 27 месяцаў 14 ткачых Барысаўскага камбіната прыкладнога мастацтва. Вышыня габелена складае 19 метраў, а шырыня — 14. Адзінае памяшканне, дзе можна размясціць для дэманстрацыі гэты унікальны твор, знаходзіцца ў мінскім цэнтры «Белэкспа» на праспекце Машэрава, 14. Менавіта тут прайшла першая прэзентацыя «Габелена стагоддзя», які называюць яшчэ «палітычным паноптыкумам XX стагоддзя». На ім адлюстраваныя многія палітычныя фігуры, сярод якіх дыктатары і дэмакраты, а таксама выбітныя дзеячы культуры. Ёсць на палатне і выява прэзідэнта Лукашэнкі.

Пасля доўгай паўзы габелен зноў будзе выстаўлены ў «Белэкспа», але толькі на адзін дзень з 12 да 18 гадзінаў. Акцыя прымеркаваная да Дзядоў і 2000-годдзя хрысціянства. У жыхароў сталіцы будзе магчымасць бясплатна ўбачыць не толькі габелен, але і некаторыя іншыя творы Аляксандра Кішчанкі. Тут жа будуць распаўсюджвацца плакаты з выявамі габелена, а выручаныя грошы «Галерэя Штандарт», якая ладзіць выставу, перадасць на будаўніцтва царквы.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

***На здымку:** адзін з фрагментаў «Габелена стагоддзя». Такія і іншыя падобныя плакаты можна будзе набыць на выставе.*

Рэйкі ў Крэмль змазваюць нашым маслам

Канстанцін СКУРАТОВІЧ

За апошнія гады я ўжо прывык да таго, што ўсё неабходнае для стала магу купіць за трыццаць хвілін пасля працы ў суседніх з рэдакцыяй гастраноме ды булачнай.

Цяпер жа — чэргі, дарагавізна, нормы водпуску... Прадаўшчыца з малочнага аддзела крычыць касірцы: кефір (тварог, сыр, масла...) не выбівацЬ. Таму часцяком прыходзіцца сноўдацца па іншых крамах або вяртацца дадому з пустою торбай.

Хто ж з'еў усе тыя прысмакі, што нядаўна красаваліся на вітрынах і паліцах? Зразумела, ні расійскія манахі, якім Беларусь дапамагла гуманітарна, ні ахвяры кітайскіх паводак, якім Лукашэнка па паветры адправіў 20 тон сыроў, у гэтым не вінаватыя. Бо манахам ад тае дапамогі, а тым больш мільярду кітайцаў, наедак невялікі. А вось дзяржпастаўкі харчавання ў Расію на суму ў 200 мільёнаў долараў — гэта ўжо сур'ёзна.

Справа ў тым, што з пачатку года наш аграпром (і калгасы, і прыватны сектар) вырабілі прадукцыі на 171 трыльён рублёў, што, па курсу «жывых» грошай, складае ўсяго 800 мільёнаў долараў. Каля паловы прыпадае на прыватны сектар, прадукцыя якога амаль не трапляе да шэраговага пакупніка, бо сяляне прадаюць на рынку толькі так званыя «ізлішкі». Да таго ж сукупная валавая прадукцыя сельскай гаспадаркі ўключае ў сябе не толькі малако і мяса, але кармавыя караняплоды, льновалакно і іншыя тавары, якія ў ежу чалавека не ідуць.

Вось і атрымоўваецца, што з прадукцыі, коштам у 400 мільёнаў, выробленай калгасамі і саўгасамі, большая частка ахвяруецца для Расіі. Зразумела, што для яе, як той гуманітарны сыр для Кітая, гэта кропля ў моры.

А для нас? Чытач, можа, не здагадваецца, што нашая калектыўная гаспадарка ў гэтым годзе па прагнозах вырабіць на чалавека ўсяго 27 кілаграмаў мяса (каля 35% ад фізіялагічнай нормы) і 170 кілаграмаў малака (каля 40% ад тае нормы). Паменшыце гэтыя лічбы ўдвая, і стане зразумела, што патрэбна думаць аб тым, як дажыць да першай лебяды.

Наш жа правадыр, што відавочна, на гэта не звяртае ніякай увагі. Яму важней «договориться с российскими регионами», каб тыя дапамаглі хутчэй даехаць з Мінска ў Маскву, калі настане для гэтага адпаведны час. Але чаму мы дапамагаем яму харчаваннем? Хай сабе едзе «на галодны страўнік». Злейшы будзе. А мы тым часам разбярэм за ім рэйкі і зноў укапаем пагранічныя слупы, як тое і павінна быць.

Беларускія мясакамбінаты працягваюць працаваць, але мяса не нестолькі шмат, каб хапіла і беларусам і расіянам.

Foto IREX/ProMedia

Большинство наших граждан даже не знают о том, что Беларусь входит в число стран, на которые распространяется действие Всеобщей декларации прав человека

Кто же прав?

Тот, у кого больше прав?

Полувековой юбилей Всеобщей Декларации прав человека отмечает весь мир. Но, как свидетельствуют результаты социологического исследования, представления наших сограждан об этом документе весьма далеки от определенности. Лишь каждый четвертый из опрошенных (24,2%) знает о том, что Беларусь входит в число стран, на которые распространяется действие Всеобщей декларации прав человека. Большинство же респондентов (67,4%) не смогли высказать определенного мнения по этому вопросу. Остальные (8,5%) ответили отрицательно.

А что думают белорусы о том, в какой степени соблюдаются права человека в нашем государстве?

ПРАВА:	Всегда соблюдаются	Не всегда соблюд.	Не соблюд.
- на достойный уровень жизни	10,4	47,2	40,0
- на труд и соответствующее вознаграждение	13,4	53,5	30,4
- на благоприятную окружающую среду	14,6	47,5	33,3
- на свободу мнений, убеждений и их выражения	18,8	54,7	21,7
- на равенство перед законом	21,5	45,9	27,3
- на охрану здоровья	23,1	55,0	17,3
- на свободу объединений	26,1	51,0	13,9
- на свободу собраний, митингов, шествий	27,7	50,3	17,5
- на защиту от вмешательства в личную жизнь	29,6	49,5	16,9
- избирать и быть избранным в госорганы	35,9	43,5	14,9
- на свободу передвижения, выбор места жительства	43,0	40,1	12,8
- на отдых	47,0	40,0	9,1
- на образование	52,0	34,5	9,5
- на национальное самоопределение	52,7	32,2	9,6
- на свободу вероисповедания	62,0	22,2	5,8

(в представленной таблице опущены данные о не ответивших на вопрос, поэтому сумма по каждой строке несколько меньше 100%)

Судя по полученным результатам, ситуация с соблюдением прав человека оценивается респондентами как весьма далекая от благополучной. По мнению опрошенных, в наибольшей степени ущемлены права белорусских граждан на достойный уровень жизни, на труд за соответствующее вознаграждение и на благоприятную окружающую среду. Заметим, что положение с правом на отдых не столь критическое — 47,0% опрошенных уверены в его неукоснительном соблюдении.

В том, что белорусы всегда могут реализовать свое право на свободу мнений, убеждений и их выражения убеждены лишь 18,8% участников опроса, а 76,4% респондентов с этим не согласны. С этим связаны и оценки возможностей проявления гражданской активности в таких формах, как создание объединений, проведение собраний, иных публичных акций. Большинство опрошенных считают, что не всегда (либо вовсе не) соблюдаются права белорусских граждан на свободу ассоциаций (64,9%), свободу собраний, митингов, шествий (67,8%).

Более половины опрошенных полагают, что всегда соблюдаются права белорусских граждан на образование, национальное самоопределение и свободу вероисповедания. Мнения же относительно соблюдения права на равенство перед законом разделились следующим образом. Крайних позиций — либо «соблюдается всегда», либо «не соблюдается» — придерживаются примерно одинаковые группы (примерно по одной четверти массива). Полагают,что это право соблюдается не всегда, то есть может соблюдаться, а может и нет, вдвое больше (около половины опрошенных).Однако в отношении основополагающего принципа равенства перед законом такое положение едва ли можно признать нормальным.

По поводу прав бытует известная присказка: «у кого больше прав, тот и прав». Но возникает естественный и вечный вопрос: а кто же виноват? Кто же виноват в том, что не соблюдаются права большинства граждан? И ответ, казалось бы, очевиден...

Исследование проводилось в рамках проекта «Развитие информационной инфраструктуры рыночной экономики Беларуси», осуществляемого НИСЭПИ при содействии Центра международного частного предпринимательства (CIPE, США).

Рынкі будуць баставаць?

Гродзенскі прафсаюз дробных прадпрымальнікаў заклікаў сваіх калег з іншых гарадоў Беларусі прыняць актыўны ўдзел у агульнанацыянальнай акцыі пратэсту.

Гродзенцы заклікаюць гандляроў з іншых рэгіёнаў краіны 4—5 лістапада спыніць работу на ўсіх рынках Беларусі. Як адзначаецца ў прафсаюзным звароце, прыватныя прадпрымальнікі вымушаныя пайсці на такі крок, паколькі ніводнае з 20 іхніх патрабаванняў, выкладзеных на агульнабеларускай нарадзе кіраўнікоў прадпрымальніцкіх структураў, не было выкананае ўладамі. *«Нас працягваюць душыць эканамічна, нашыя сем'і даводзяць да галечы, нас прыніжаюць і здзекваюцца»,* — гаворыцца ў звароце.

Язэп СІНІЦКІ

Адвакат павінен маўчаць!

Мінская гарадская калегія адвакатаў папярэдзіла В.Страмкоўскую аб непажаданасці распаўсюджвання прафесійнай інфармацыі праз міжнародныя арганізацыі

27 кастрычніка вядомы беларускі адвакат Вера Страмкоўская, якая бярэ ўдзел у шэрагу гучных спраў з так званай «палітычнай афарбоўкай», была выклікана на паседжанне прэзідыума Мінскай гарадской калегіі адвакатаў. Падставай сталі шматлікія звароты міжнародных праваабарончых арганізацыяў у падтрымку Страмкоўскай, якія паступілі ў розныя беларускія інстанцыі, АБСЕ, Еўрапарламент і іншыя структуры.

Нагадаем, што ў верасні гэтага года Вера Страмкоўская разам з былым суддзёй Канстытуцыйнага суда Беларусі Міхаілам Пастуховым знаходзілася ў ЗША. Падчас сустрэчаў з прадстаўнікамі амерыканскіх і міжнародных праваабарончых арганізацыяў В.Страмкоўская гаварыла аб невыкананні правоў чалавека ў Беларусі, а таксама аб незаконнасці дзеянняў беларускіх уладаў у дачыненні да яе падабаронных. Пасля вяртання з паездкі 12 кастрычніка В.Страмкоўскую выклікалі ў міністэрства юстыцыі РБ, дзе ёй было заяўлена, што яе выказванні ў ЗША быццам парушаюць прафесійную этыку і тайну следства, у сувязі з чым яна можа быць пазбаўленая ліцэнзіі на права займацца адвакацкай дзейнасцю.

На паседжанні прэзідыума гарадской калегіі адвакатаў В.Страмкоўскую папярэдзілі аб непажаданасці распаўсюджвання прафесійнай інфармацыі праз міжнародныя арганізацыі і аб неабходнасці быць карэктнай пры дачы інтэрв'ю. Аднак адвакат адстойвала праваамерласць усіх сваіх дзеянняў.

У гутарцы з журналістамі пасля паседжання калегіі В.Страмкоўская выказала ўпэўненасць у тым, што цяпер яе дзейнасць будзе на асобным кантролі і самы малы повад можа быць скарыстаны для пазбаўлення адвакацкай ліцэнзіі.

БелаПАН

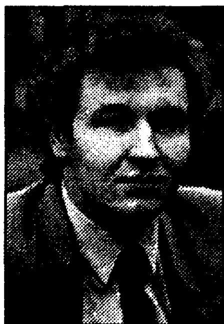

Пра якія правы чалавека ў Беларусі можа быць гаворка, калі нават дэпутаты парламента становяцца ахвярамі беззаконня.

На здымку: дэпутаты Анатоль Лябедзька, Павел Знавец, Станіслаў Багданкевіч, Аляксандр Дабравольскі стаяць у пікеце каля турмы, у якой сядзяць іхнія калегі-парламентарыі.

Красная колонна

Из цикла «Частное мнение гражданина Старикевича»

Союз демократов с коммунистами — брак, заключенный в аду. Неприемлемость этого альянса как из моральных, так и из прагматических соображений, была очевидна изначально. Поэтому сейчас, когда он распадается на глазах, обсуждать было бы и вовсе нечего, если бы не одно «но».

Побочным эффектом этих странных игрищ стали попытки изменить отношение нормальной части общества к коммунистам. Нам начали объяснять, что они хоть и «красные», но в душе тоже приличные люди. Коммунистической идее стремятся придать респектабельность, чтобы ее носители были вхожи в приличные дома. Поэтому приходится вновь возвращаться к теме, которая давно исчерпана.

ДАЖЕ ЕСЛИ рассматривать эту ситуацию исключительно с позиции сегодняшнего дня, компартия в Беларуси не имеет права на существование, поскольку эта организация официально ставит своей целью ликвидацию государственности нашей страны. Возрождение СССР является приоритетной целью как КПБ, так и ПКБ. От классовой борьбы современные большевики тоже не отказались. Хотя разжигание классовой розни не менее преступно, чем религиозной, национальной или расовой.

Как угораздило наших демократов оказаться в одной связке с «красными», объяснить способна разве что психиатрия, но никак не политология. Воспаленное воображение либеральных политиков, страдающих редким сочетанием мании величия с комплексом неполноценности, рисовало греющие душу картины совместной борьбы против супостата. Все это сопровождалось навязчивым бредом о необходимости объединения всех имеющихся в наличии противников Лукашенко. Довершали эту параноидальную картину митинги, на которых бело-красно-белые флаги соседствовали с красно-зелеными.

Я не знаю, какие ощущения испытывали другие участники этих акций, поэтому скажу о своих. Для меня бело-красно-белый флаг — это историческая святыня нашего народа, а красно-зеленое полотнище — символ его палачей и поработителей. Даже просто находиться рядом с ним противно. Еще омерзительнее было видеть, как наши «столпы демократии» с заискивающим видом уступали место на трибуне коммунистическим лидерам, которые в одночасье стали чуть ли не главными защитниками гражданских свобод. Думаю, подобные чувства испытывал не я один.

СЕГОДНЯ правомерен вопрос: ради чего все это делалось? Чтобы присутствовать при бездарной сдаче вся и всех в ночь с 21 на 22 ноября 1996 года? Или чтобы участвовать в бесплодных посиделках осколков Верховного Совета тринадцатого созыва? А может быть, чтобы наблюдать, как коммунисты, изнемогшие от тягот оппозиционной жизни, один за другим возвращаются во властные структуры?

Впрочем, все это уже неважно. Эти вещи останутся на совести пожилых идеалистов, которые ради будущего Беларуси «сотрудничали и с красными, и с малиновыми», при этом заявляя, что «их осознание национальной идеи и создает тот самый прочный фундамент для независимости». При этом «недостаточно информированного» журналиста Старикевича обвиняли в том, что, «сея раздор в рядах оппозиции» (то есть ставя под сомнение целесообразность союза с коммунистами), он помогает режиму Лукашенко. Нас рассудило время.

ПОДВОДЯ ИТОГИ деятельности так называемой «объединенной оппозиции», полезно обозначить роль коммунистов. Как известно, большинство из них перебежало к Лукашенко либо сразу после референдума, либо еще раньше. Оставшиеся быстренько соорудили себе по терновому венцу на брата и приняли новые правила игры.

> *Верховный Совет был доведен до состояния клинической смерти именно усилиями «красных»*

Заключались они в следующем. Как известно, единственное принципиальное разногласие коммунистов с Лукашенко заключалось в том, кто из них будет командовать парадом. Президент к тому времени заматерел и делиться властью ни с кем не предполагал. В свою очередь, коммунисты, помня о собственном первородном праве на возрождение социализма в обновленном СССР, тоже никак не соглашались ходить в подчиненных у вчерашнего директора совхоза.

Ясно, что проигравшие должны были заплатить за свое фиаско. В советские времена опальных чиновников отправляли в «ссылку» на какую-нибудь малопрестижную и не слишком хлебную должность. В нашем случае местом отбывания наказания стала оппозиция.

Мне абсолютно все равно, занимались коммунисты сознательным саботажем в антипрезидентских структурах или виной всему их природная бездарность. Важен результат. Тот же Верховный Совет доведен до состояния клинической смерти именно усилиями «красных».

ПОСКОЛЬКУ в оппозиционных кругах правилом хорошего тона стала полная амнезия, я позволю себе обратить внимание интересующихся на некоторые забавные совпадения. На очередном заседании в гостинице «Юбилейная», когда депутаты мучительно решали вопрос о том, признавать им себя Верховным Советом или нет, особо отличились двое: Станислав Шушкевич и Петр Кравченко. Первый всегда был абсолютным профаном в политике, чего нельзя сказать о втором. В характерной для себя вкрадчивой манере Кравченко (в то время социал-демократ, а еще ранее секретарь Минского горкома КПБ), использовав ряд авторитетных мнений, объяснил присутствующим, почему делать этого никак нельзя. Вскоре после этого он отбыл в Токио в качестве посла режима, с которым еще вчера якобы был на ножах.

Заслуги Василия Новикова, по всей вероятности, оказались менее значительными. Ему обломился лишь скромный пост советника в Молдавии. Можно было бы и щедрее вознаградить очередного перебежчика: все-таки руководимая им партия на протяжении, считай, двух лет успешно вставляла палки в колеса всем оппозиционным начинаниям, в которых участвовала. Происходило это всегда по одному и тому же сценарию. Как только представители демпартий робко выдвигали какую-либо инициативу, связанную с конкретными действиями против Лукашенко, коммунисты тут же поднимали вой по поводу того, что для них это неприемлемо, и в целях сохранения единства нужно оставить все по-прежнему. Либералы, которые носились с идеей объединенной оппозиции как с писаной торбой, традиционно шли на поводу у «красных». Теперь последние наглядно демонстрируют свою верность идеалам свободы и борьбы с диктатурой.

Так что, постепенный исход коммунистов из оппозиции во властные структуры можно считать плановым. Эта ситуация действительно не парадоксальная, не скандальная, не интригующая, а совершенно естественная. Нет сомнений в том, что в новом статусе реальность ими будет отражаться и доходчиво, и ярко. Уж они не поленятся... Ведь зарабатывать на существование для каждого сегодня принципиально.

Всех остальных при этом держат за идиотов. Дескать, никто никакими принципами не поступался, все назначения инспирированы министерством иностранных дел чуть ли не в тайне от президента. Отходчивый Лукашенко, видимо, простил и забыл своих противников. Правда, доселе он в чрезмерном благородстве замечен не был. К слову, многократно обруганные Пазьняк и Наумчик до сих пор не на посольских должностях числятся, а на белорусских границах находятся в списке «задержать при въезде-выезде».

НО ВЕРНЕМСЯ к Новикову. Слёзы сострадания катятся из глаз, когда читаешь его откровения в газете «Имя». Оказывается, человеку, всю свою сознательную жизнь просидевшему в парткомах и президиумах и потому более ничего не умеющему, в течение двух лет никто не предложил ничего адекватного. Жить все это время ему приходилось за счет родни, хотя, насколько я информирован, руки, ноги и голова у секретаря ПКБ целы, чего уже достаточно, чтобы не быть иждивенцем. Но как же такая белая кость пойдет работать? Гораздо легче податься на содержание к Лукашенко.

Мало того, случай с Новиковым задержавшиеся в оппозиции большевики пытаются использовать для шантажа. Уже запущена в обиход недвусмысленная угроза: если «жирные коты из ОГП» не начнут финансировать ПКБ, то и остальные коммунисты вспомнят, что они сплошь по своему менталитету созидатели, и перебегут к президенту, после чего президиум Верховного Совета лишится кворума. Хороши союзнички.

Нет ничего проще, чем оправдать собственное предательство. Всегда под рукой найдутся веские доводы, мотивировки высокими целями и прочая шелуха. Но когда за коммунистов это начинают делать другие... То же «Имя» в предисловии к интервью Новикова пишет: *«Коммунисты редко меняют свои убеждения. За последовательность их стоит уважать. Так что пусть Новикова осуждают другие...»*

Это уже даже не детская болезнь «левизны», а полная потеря ориентации в пространстве. Видимо, сказывается злоупотребление «Белым аистом» и прочими дарами молдавской земли. Как много нового все-таки можно узнать из газет: оказывается, Новиков не трус и предатель, а герой нашего времени.

О НАШЕЙ либеральной прессе в этой связи разговор особый. То же «Имя» — случай уникальный, чтоб не сказать клинический. Когда на страницах изданий, ориентированных на демократические ценности, появляется коммунистическая пропаганда — это не свобода печати. Это свобода от ума.

Так, Виктор Чикин для «Имени» — «свой мужик», последовательный коммунист, коммунист-обновленец, простой, человечный, высокий, вальяжный, спокойный, жизнелюб. Василий Новиков — милейший человек и последовательный коммунистический философ, сделавший выбор в пользу закона. Всеволод Янчевский — профессионал и практически неизбежно второй президент Беларуси. И так далее в том же духе.

> *Когда на страницах изданий, ориентированных на демократические ценности, появляется коммунистическая пропаганда — это не свобода печати. Это свобода от ума*

Над всем этим можно просто посмеяться. Но почему-то не смешно, когда независимые газеты бесплатно рекламируют людей, разрушающих белорусское государство. Особенно активно пользуется таким, с позволения сказать, плюрализмом один бывший комсомольский секретарь. С удовольствием размещающее его на своих страницах «Имя» как-то даже закатило истерику по поводу того, что «Народная воля» осмелилась отказаться от публикации очередного опуса Федуты.

Доходит до абсурда. Человек, который угробил тогда еще прогрессивную газету «Знамя юности», имеющий на своей совести «белые пятна», а также славный другими подвигами по части средств массовой информации, какое-то время специализировался в бюллетене Белорусской ассоциации журналистов на вопросах профессиональной этики! Приехали.

А потом все дружно начинают удивляться некоторым профессиональным этическим навыкам экс-комсомольца. Станислав Богданкевич сокрушается: *«Федута и ОГП критиковал, и врал порой насчет нас беспардонно. Например, придумал байку, что мы якобы поехали в Москву сразу к Чубайсу, Лебедю и Явлинскому и все трое нас отфутболили. Не было этого»*. Но затем, спохватившись (не обидел ли кого), добавляет: *«Пусть пишет все, что считает нужным. Мы за свободу слова не только в отношении наших оппонентов»*.

Уважаемый Станислав Антонович, ничего общего со свободой слова вранье и подтасовка фактов не имеют. Это свобода провокации — искусство, которым в компартии и комсомоле овладевали досконально. Один из освоенных методов раскрыл сам Федута в ответе Пазьняку: *«Сегодня Вы постеснялись написать об этом* (кстати, вот уж чего не замечал за лидером БНФ, так это чрезмерной стеснительности — **А.С.**), *приходится дописывать за Вас»*. И дописывает по сей день. Хотя единственный человек, от имени которого Федута может что-либо провозглашать, это он сам. Кстати, когда он пишет о себе, иногда получается совсем неплохо: *«На нас и так клейма негде ставить»*. С этим трудно не согласиться.

Возможно, некоторым нравится витиеватый стиль изложения, характерный для отдельных партийных пропагандистов. Но не стоит забывать, что дерьмо, даже если оно выглядит как масло, все-таки остается дерьмом.

Последнее относится и в целом к «самой гуманной идее», людоедской сущности которой все еще пытаются придать привлекательный вид. Но коммунистам, как и фашистам, нет места в политическом спектре. На беспредельщиков, уничтоживших десятки миллионов невинных людей, нормы демократии не распространяются.

Порочны по сути уже сами дискуссии о том, является ли коммунизм злом. Те, кто сомневается в этом, видимо, давно не бывали в Курапатах. И уж верхом кощунства являются утверждения, будто бы коммунистическая идея базируется на христианских ценностях, и вся беда в том, что ее исказили Сталин, Берия и прочие.

ГОВОРЯТ, что нынешнее поколение коммунистов не несет ответственности за злодеяния своих предшественников. Неправда. В советские времена от рядовых членов КПСС скрывались основные «подвиги» партии. Но после того, как информация о коммунистических преступлениях стала общедоступной, каждый, кто вступает в ряды этой партии, добровольно принимает на себя долю вины за массовые убийства и концлагеря. Коммунизм в нашем обществе существует не в виде абстрактной идеи, а во вполне конкретных формах своей реализации.

Поэтому аргументы типа «они же лично не расстреливали» теряют всякий смысл. Тем более, что эта партия ни в чем не раскаялась и ни от чего не отказалась. Все те же постулаты, что и восемьдесят лет назад, разве что в слегка подредактированном виде.

«Красная колонна» продолжает свою разрушительную деятельность в Беларуси. Она является составной частью тех сил, которые нацелены на уничтожение нашего государства. Это единственный принцип, от которого большевики не отступят никогда.

Александр СТАРИКЕВИЧ

Уладзімір Букоўскі:

«У Беларусі ідэальная сітуацыя»

З вядомым расійскім праваабаронцам Уладзімірам Букоўскім гутарыць журналіст Зміцер Бартосік

— Спадар Букоўскі, які ваш прагноз на бліжэйшую будучыню Расіі?

— Яшчэ ў 1993-м я пра гэта напісаў артыкул. Адзіны і непазбежны сцэнар, што мне бачыцца, як найбольш рэалістычны — гэта распад Расіі на некалькі дзяржаваў. Артыкул я напісаў адразу пасля рэферэндуму, на які я тады прыязджаў у якасці памочніка па просьбе ельцынскай каманды. Але апошні раз я тады з імі меў справу. Я зразумеў, што толку не будзе.

Вось паглядзіце на апошні крызіс і рэакцыю правінцыі. Многія рэгіёны замарозілі цэны і ўсталявалі мытны кантроль вакол сваіх абласцей. Гэта першы крок да незалежнасці. Палова суб'ектаў федэрацыі, якія былі донарамі, не плацяць падаткаў. І цалкам справядліва. Дарэчы, з гэтага пачалася амерыканская рэвалюцыя і вайна за незалежнасць. Але справа не ў сепаратысцкіх настроях губернатараў. Сама сітуацыя іх будзе прымушаць рухацца ў гэтым кірунку далей і далей. І Далёкі Усход, думаю, будзе першым.

Але ў гэтым ёсць плюсы і ёсць мінусы. Плюс у тым, што Расія ніколі не будавалася, як нармальная дзяржава, з фундаменту да даху. Яе заўжды будавалі з даху, гэта значыць, з цэнтра. Ад бацюхны-цара. Ну не можа так жыць дзяржава ў XXI ст. Але мінус у тым, што мы не ведаем, як гэтыя кавалкі Расіі будуць упраўляцца. Бацькамі Махно ці парламентамі? Жыць у міры ці ваяваць? А калі ваяваць, дык якою зброяй? А хімічныя заводы, а ядзерныя прадпрыемствы? На гэтым шляху ёсць маса небяспекаў. Але што гэта непазбежны сцэнар развіцця Расіі — я вам гарантую.

— А што вы думаеце пра Беларусь? У нашым грамадстве зараз пануе нейкая дурная дэпрэсія.

— Між іншым, умовы ў Беларусі зараз ідэальныя, каб грамадскую думку разгайдаць. Менавіта зараз вам і ствараць незалежны, грамадскі рух, які скіне лукашэнкаўскую наменклатуру. А гэта прыйдзе. Паверце мне. У глыбіні гадоў усё гэта падаецца малаверагодным. А ў 60-я гады ведаў, што савецкая сістэма скончыцца і што я гэта пабачу, калі не заб'юць. Пройдзе якіх пяць гадоў і Лукашэнка гэты знікне, і ваша краіна будзе ўся кіпець. Калі не мае сэнсу вучыцца і працаваць, людзі ідуць на барыкады. Але, калі не будзе моцнай, грамадскай сілы, каб заняць гэты вакуум, дык вас чакае такое ж дзярмо, як у Расіі — ні то, ні сё, ні так, ні гэтак. Вашыя ўмовы, умовы пераследу, ідэальныя для таго, каб аддзяліць авец ад казлішчаў. Каб зразумець, з кім можна мець справу, а з кім ні ў якім разе. Толькі ў такой сітуацыі і нараджаюцца сапраўдныя лідэры. У вас чамусьці назіраецца нешта адваротнае. Звычайна палітычныя рухі расколваюцца пры дзяльбе здабычы, пры перамозе. А вашыя пачалі распадацца, яшчэ нічога не дабіўшыся. Ну, гэта дурнота. Зараз самы час каваць. Я ўпэўнены, што Лукашэнка больш за пяць гадоў не пратрымаецца. Зараз крызісы ў Расіі пойдуць адзін за адным. І пры такім раскладзе, калі ў Расіі крызіс, а ў вас у пяць разоў горш, каму ён у тым вакууме будзе патрэбны?

— А якой вам бачыцца ў нашай сітуацыі роля Захаду?

— О, на Захад не спадзявайцеся. Я тут жыву больш за дваццаць гадоў і магу ўпэўнена сказаць, што Захад ніколі нічога путнага не зрабіў. Аднойчы няхай яны пры Рэйгане і Тэтчар паднаціснулі, абанкруцілі Савецкі Саюз, але не дабілі да канца. Таму спадзявайцеся толькі на ўласныя сілы. На Захадзе калі будуць нейкія асобныя людзі, якія вам дапамогуць — слава Богу, скажыце «дзякуй». А на Захад, як такі... У іх сваіх праблемаў хапае. Таму на іх ніколі не разлічвайце. Сцвердзіцца Лукашэнка, яны яго прызнаюць. Разам з ягоным «парламентам».

— Але з падзеннем лукашэнкаўскага рэжыму адносіны паміж нашымі краінамі пахаладнеюць...

— Сённяшняе маладое пакаленне расіянаў Захад не любіць. І справядліва. Такая ж нелюбоў будзе і ў беларусаў да Расіі. На жаль. Таму што Расія ў адносінах да Беларусі паводзіць сябе настолькі ж цынічна, як Захад у адносінах да Расіі. Але ведаеце, гэтыя рэчы праходзяць. Палякі нас вельмі не любілі, яны ненавідзелі рускіх. І цалкам слушна. Колькі іх дзялілі і акупавалі. Зараз ідэальныя адносіны. Калі вам хто дапамагаць будзе, то перш-наперш палякі. Я нядаўна гаварыў з іх прэм'ер-міністрам. Ён запытаў, што зрабіць для Расіі. Я яму кажу, не для Расіі. Вам зараз трэба ўсё для Беларусі рабіць. Вось там вы можаце дапамагчы рэальна. Расіі зараз нічым не дапаможаш. Беларусы вам шчыра сімпатызуюць. Блізкая нацыя, роднасныя мовы. Колькі вякоў у адной вупражы. І ніхто іншы, як палякі, вам не дапаможа. Можа быць, яшчэ Літва. Але ў вашай сітуацыі, у якой добра бачна, дзе чорнае, а дзе белае, дабро не можа не перамагчы. Таму ў вас наперадзе пяць гадоў цяжкай працы. Але яна акупіцца спаўна.

Гутарыў **Зміцер БАРТОСІК**
(«Наша Ніва»)

Закат эры Бориса Ельцина

Немецкий журнал *Der Spiegel* пишет, что президент Ельцин всегда отличался потрясающим чувством опасности, умением мобилизоваться и решительностью действий.

Достаточно вспомнить его выход из агонизировавшей компартии, выступление с брони танка, подписание Беловежских соглашений или расстрел российского парламента в 1993 году. И вот сейчас, когда Россия балансирует на краю пропасти, а парламент навязал президенту кандидатуру Примакова на должность премьер-министра, Ельцин утратил работоспособность, как, впрочем, это бывало с ним и раньше. Однако теперь представляется сомнительным, чтобы он ещё раз смог собраться с силами. Все более очевиден распад психики 67-летнего президента. В то время, как его команда настаивает на том, что у Ельцина бронхит, его противники утверждают, что президент страдает болезнью Альцгеймера.

Эрозию своей власти Ельцин значительно ускорил импульсивными кадровыми перетасовками, считает *Der Spiegel.* Он успел отправить в отставку десятки министров, помощников, советников, руководителей спецслужб, руководствуясь почти исключительно принципом «лояльность важнее профессионализма». Близкий закат эры Ельцина чувствуют и зарубежные политики. И уже присматриваются к его возможным преемникам. Например, в сентябре во время своего визита в Москву президент США Клинтон впервые демонстративно пригласил для консультаций в резиденцию американского посла в Москве губернатора Красноярского края отставного генерала Лебедя, лидера КПРФ Зюганова и председателя партии «Яблоко» Явлинского, пишет *Der Spiegel.*

Валерия ШАБАЕВА

Доллары променяли на колеса

Как выяснилось, экспорт подержанных автомобилей из Германии в Россию за первое полугодие 1998 г. подскочил на 86% — до 19.000 машин на общую сумму 229 миллионов долларов.

Цифры сообщает Федеральное бюро статистики. Вот, оказывается, куда утекают миллионы долларов из России. Больше автомобилей стали покупать и в странах Балтии — Эстонии, Литве и Латвии.

Итальянским домохозяйкам надоел бардак

Любому терпению рано или поздно приходит конец. На днях самообладание потеряли итальянские домохозяйки, которые пришли в бешенство от того, что в стране после окончания второй мировой войны сменилось уже 55-ое (!!!) по счету правительство. Сотни членов Национальной Федерации Домохозяек Италии прибыли в Рим для встречи с ведущими политиками. Для убедительности домохозяйки толкали перед собой коляски и несли транспаранты.

Статистика самых-самых...

Самые богатые библиотеки мира	(количество экземпляров книг)
1) Библиотека Конгресса США в Вашингтоне	29 млн.
2) Лондонская библиотека	20.303.000
3) Гарвард (США)	13.369.855
4) Нью-Йорк (США)	12.485.183
5) Российская Государственная библиотека в Москве	11.750.000
6) Университетская библиотека Йейла (США)	9.758.341
7) Румынская Библиотека в Бухаресте	9.397.260
8) Национальная библиотека Франции	9.000.000
9) Национальная библиотека Беларуси	7.500.000

Самые большие университеты	(количество студентов)
1) Парижский университет (Франция)	308.904
2) Калькуттский университет (Индия)	300.000
3) Бомбейский университет (Индия)	262.350
4) Университет в Мехико (Мексика)	261.693
5) Университет в Гвадалахаре (Мексика)	214.986
6) Университет в Буэнос-Айресе (Аргентина)	206.685
7) Университет в Риме (Италия)	184.000
8) Университет в Райастхане (Индия)	175.000
9) Университет в Висконсине (США)	154.260
10) Университет штата Нью-Йорк (США)	146.873
11) Белорусский Государственный университет	14.400

Подготовил
Евсей МАЛИНА

Надвигается демографическая катастрофа?

Население Земли достигнет шестимиллиардного рубежа в октябре 1999 года

Эти интересные данные привели в среду на пресс-конференции, состоявшейся в нью-йоркской штаб-квартире Объединенных Наций, сотрудники секретариата ООН, занимающиеся вопросами демографии. Знакомя журналистов с темпами прироста населения в мире, они отметили, что его численность нарастает стремительно. Так, с 1804 года, когда на всей Земле проживал 1 миллиард человек, прошло целых 123 года, прежде чем население удвоилось. Для взятия следующей «вершины» человечеству понадобилось уже 33 года, а с 1960 года прирост стал неудержимым. Сейчас в мире насчитывается 5,9 млрд. человек. Увеличение численности мирового населения проходит на фоне сокращения уровня фертильности (плодовитость, термин, которым демографы определяют способность зрелого организма воспроизводить потомство).

Сейчас фертильность составляет 2,7 родов на одну женщину, в то время как в пятидесятые годы этот показатель достигал 5. Однако специалисты не видят в этом противоречий. По их словам, рост населения планеты обусловлен улучшением социально-экономической ситуации в мире в целом, достижениями медицины и здравоохранения, отсутствием за последние десятилетия крупномасштабных войн и природных катаклизмов. Как следствие этого, на Земле растет численность пожилых людей: в 1998 году в мире насчитывалось 66 млн. людей старше 80 лет и 135 тыс. столетних. К 2050 году 80-летних станет 370 млн., а проживших более века — 2,2 млн. человек.

Не так уж страшен для прироста населения и СПИД, отмечают демографы. По их данным, несмотря на то, что эта страшная болезнь в Африке, например, сокращает среднюю продолжительность жизни на 7 лет, только в Ботсване, где отмечен самый высокий уровень заболеваемости СПИДом, в предстоящие пятьдесят лет численность населения удвоится.

Уход ветерана

В возрасте 101 года скончался ветеран французского футбола Роже Эбрар. Эбрар регулярно следил за всеми футбольными соревнованиями. Во время недавнего чемпионата мира его пригласили в ложу для почетных гостей, но Эбрар был нездоров и не смог приехать. После триумфа французских футболистов он заявил, что *«теперь может спокойно уйти из игры»*.

В Индии вводится смертная казнь за изнасилование

В Уголовный кодекс Индии вносятся изменения, согласно которым изнасилование будет караться смертной казнью.

Как сообщил журналистам министр внутренних дел страны Лал Кришна Адвани, правительство придерживается мнения, что за этот вид преступления должно быть самое суровое наказание.

Министр сказал, что центральное правительство уже одобрило соответствующие изменения в Уголовный кодекс и ознакомилось с точкой зрения правительств штатов по этому вопросу. Законопроект будет вынесен на рассмотрение парламента на зимней сессии, которая начнется в конце ноября.

Россия

Каждый десятый — безработный

В России сейчас 8,5 миллиона безработных, что составляет 11,5% экономически активного населения.

Официально же число безработных составляет лишь 1.750.000 человек, или 2,5% трудоспособного населения. Об этом сообщила заместитель министра труда и социального развития РФ Марина Москвина.

В условиях сложившегося в стране экономического кризиса, за помощью к государству обращается лишь одна пятая часть безработных. Скрытая безработица в России, по официальным данным, составляет 4,5 млн. человек, на самом же деле — эта цифра приближается к 7-8 млн. человек, заявила г-жа Москвина.

В то же время она отметила, что самый низкий уровень безработицы в настоящее время приходится на Москву, где безработные составляют менее 1%трудоспособного населения. В регионах, где основную часть производства составляют предприятия текстильной, оборонной, угольной промышленности, безработица держится на уровне 7- 8%.

По сообщениям информационных агентств подготовил
Михаил ГРИГОРЬЕВ

Гран Эдукадор

Уладзімір АРЛОЎ

Чылі ляжыць у баку ад звыклых для грамадзян Беларусі турыстычных і дзелавых маршрутаў, але калі вас які-небудзь ветрам занясе ў Сант'яга, паспрабуйце адшукаць на адным з гарадскіх пляцаў помнік з надпісам «Гран Эдукадор», што ў перакладзе з гішпанскай значыць «Выдатны асветнік». Вашу ўвагу, напэўна, прыцягне і высечанае на помніку імя, у якім праз лацінку пачуецца не проста нешта славянскае, але і вельмі блізкае, нашае — Ігнацыю Дамейка. Так, гэта сапраўды яшчэ адзін з тых беларусаў-ліцвінаў, якія воляю лёсу большую частку свайго жыцця мусілі бавіць далёка ад Дзвіны і Нёмана.

Беларус Ігнат Дамейка, імя якога ў Чылі ведае кожны школьнік.

Зямны шлях Ігната Дамейкі пачаўся ў 1802 годзе ў маёнтку Мядзведка, што недалёка ад вядомага сваім замкам беларускага мястэчка Мір. Род Дамейкаў быў у сваяцтве з Верашчакамі, тымі самымі, адкуль паходзіла апетая Адамам Міцкевічам Марыля. Сардэчнае сяброўства звязвала Ігната і з геніяльным паэтам, і з яго каханай.

З МІЦКЕВІЧАМ Дамейка пазнаёміўся ў Віленскай *alma mater*. Якраз будучы аўтар «Пана Тадэвуша» і «Дзядоў» і ўвёў свайго новага сябра ў таемнае патрыятычнае таварыства філаматаў, што атрымала назву ад грэцкага *philomathes* (той, што імкнецца да ведаў). Гэтае слова найлепей характарызавала Ігната, што заўсёды быў гонарам сваіх прафесараў і закончыў прыродазнаўчае аддзяленне універсітэта са ступенню магістра філасофіі. Выкладчыкі прарочылі яму кар'еру вучонага, аднак у жандарскіх кабінетах ужо нарадзілася «Секретное дело о студентах Виленской академии и Свислочской гимназии, подозреваемых в принадлежности к тайным обществам», дзе Дамейка фігураваў у спісе найбольш небяспечных нелегалаў.

Камеры Ігната і Адама Міцкевіча ў віленскім кляштары базыльянаў аказаліся побач. Праз шмат гадоў Дамейка напіша ў сваіх мемуарах: *«Уначы мы падкуплялі вартавых, і яны дазвалялі нам сустракацца. Мы сыходзіліся ў камеры ў Адама і да самага світання бавілі час гутаркамі...»* Атмасфера тых начных спатканняў увекавечаная на старонках «Дзядоў», дзе Дамейка паказаны ў вобразе Жэготы (гэта было яго канспірацыйнае імя).

У адрозненне ад высланых углыб імперыі сяброў Ігнату «пашанцавала» крыху болей: ён апынуўся пад наглядам паліцыі ў маёнтку Заполле пад Лідай, дзе прысвячаў свой час прыродазнаўчым доследам. У 1830-м Польшча, а ўслед за ёй Беларусь зноў паўсталі. *«Ушел с шайкой мятежников»*, — паведамляюць пра Дамейку жандарскія дакументы.

НЕ ПАДТРЫМАНАЕ сялянствам паўстанне было асуджанае на паразу. Былы філамат пасяліўся ў Парыжы, дзе, між іншым, прысутнічаў на вянчанні Адама Міцкевіча з Цалінай Шымановскай.

«Шукаю і не знаходжу суцяшэння ў кнігах і навуках», — выводзіць рука Дамейкі ў адным з парыжскіх лістоў, датаваных 1833 годам. Напэўна, малады эмігрант не зусім шчыры, бо ў гэты самы час ён слухае лекцыі ў Сарбоне, а потым на выдатна заканчвае Вышэйшую горную школу. Хапае часу і на тое, каб перапісаць Міцкевічу рукапіс «Пана Тадэвуша».

Вяртанне на радзіму абяцае альбо Сібір, альбо турэмную камеру, і з рэкамендацыямі парыжскай прафесуры Дамейка сядае на карабель, што бярэ курс на нядаўна вызваленае ад каланізатараў Чылі. Напачатку высокаадукаваны беларус чытае курс мінералогіі ў Горнай школе горада Кікімба, дзе пад яго кіраўніцтвам будуюць першую горную лабараторыю і арганізоўваюць метэаслужбу.

Энцыклапедычныя веды і прадпрымальнасць Дамейкі робяць ягонае імя вядомым у сталіцы. Разам з пасадай прафесара мінералогіі ён атрымлівае кафедру ў Нацыянальным універсітэце ў Сант'яга, а ў 1867 годзе яго выбіраюць рэктарам.

Заўсёды, нават ужо ў вельмі паважным веку, Дон Ігнацыо, як яго называлі ў Чылі, быў бясконца далёкі ад вядомага тыпу кабінетнага вучонага. Ён засноўвае мінералагічны і этнаграфічны музеі, адчыняе некалькі бібліятэк, узначальвае будаўніцтва ў Сант'яга водаправода. Шэсць разоў экспедыцыі на чале з Дамейкам перасякаюць Анды і Кардыльеры.

Доўгія месяцы дон Ігнацыо жыве сярод амаль не кранутых цывілізацыяй плямёнаў Араўканіі. У выніку яго навуковых росшукаў адкрыты шэраг невядомых раней мінералаў, раслінаў і прадстаўнікоў фауны, якія былі названыя імем вучонага: славутая чылійская салетра *Amonites Domeykanus*, мінерал дамейкіт, выкапневы слімак *Nautilus Domeykus*, фіялка *Viola Domeykiana*...

ПЯРУ ДАМЕЙКІ належыць звыш 130 навуковых працаў, што выйшлі на шматлікіх мовах і прынеслі аўтару сусветную славу і званне ганаровага сябра дзесяткаў навуковых таварыстваў Еўропы і Амерыкі. У дні, калі ён развітваўся з Нацыянальным універсітэтам, чылійскія газеты змясцілі афіцыйнае паведамленне, дзе гаварылася: *«Дон Дамейка быў больш, чым прафесарам — ён быў у Чылі апосталам навук»*. Тут няма юбілейнага перабольшвання. Ён стаў ля вытокаў некалькіх навуковых школ, быў стваральнікам новай сістэмы вышэйшай адукацыі. У гонар нашага земляка ўрад Чылі выпусціў памятны медаль. Яму была прызначаная самая высокая ў краіне пенсія.

У 1884-м, за пяць гадоў да сваёй смерці ў Сант'яга, Дамейка зрабіў падарожжа на зямлю юнацтва. Апошні жывы філамат і ганаровы грамадзянін Чылі сустрэў на радзіме ветлівую абыякавасць.

Сёння імя Дамейкі мае шахцёрскі горад у Чылі. На геаграфічных картах Лацінскай Амерыкі можна знайсці вулканічны горны ланцуг — Кардыльеры Дамейкі. Імем дона Ігнацыо ганарыцца адна з найбуйнейшых бібліятэк сталіцы Аргенціны — Буэнас-Айрэса.

Апошнім часам на радзіме Гран Эдукадора таксама прачнуліся. Колькі гадоў таму лідскія раённыя ўлады прынялі пастанову пра кансервацыю падмурка панскага дома ў Заполлі, а таксама пра ўсталяванне памятнага знака і стварэнне школьнага музея. Не выключана, што некалі пасля шматлікіх узгадненняў з рознымі «вертыкалямі» імя Дамейкі прысвояць якой-небудзь вясковай бібліятэцы.

Даты і лёсы

30 кастрычніка

1905. У час Кастрычніцкай усерасійскай стачкі Рэвалюцыйны камітэт Мазыра ўзяў уладу ў свае рукі. Утварылася Мазырская рэспубліка, якая праіснавала да 7 лістапада.

1918. Славакія, Чэхія і Маравія аб'ядналіся ў адну дзяржаву — Чэхаславакію.

1938. Знакаміты кінарэжысёр Орсан Уэлс ***(на здымку)*** учыніў адну з найбольш скандальных містыфікацыяў у гісторыі журналістыкі. Адна з нью-йоркскіх радыёстанцыяў перадала экстраннае паведамленне пра высадку на тэрыторыі ЗША машынаў з космасу. Запрошаны ў студыю навуковец супакоў аўдыторыю сцвярджэннем, што разумныя іншапланетныя істоты не могуць быць агрэсіўнымі, але рэпарцёры з месца падзеяў перадалі, што марсіяне знішчаюць людзей і амерыканскія войскі не могуць іх спыніць. Пачалася паніка, адзін з слухачоў памёр ад разрыву сэрца, людзі кінуліся хавацца ў лясах. Уладам давялося спыніць трансляцыю і абвесціць, што гэта была інсцэніроўка рамана Герберта Уэлса «Вайна светаў».

1988. У Мінску (ля Усходніх могілак і ва ўрочышчы Курапаты) адбыўся першы масавы несанкцыяваны мітынг дэмакратычнай грамадскасці, прысвечаны ўшанаванню памяці рэпрэсаваных. Міліцыя і спецслужбы разагналі мітынг ля могілак з дапамогай дубінак і слёзатачывага газу.

1988. У памяшканні адной з паўднёвакарэйскіх фабрык адбылася буйнейшая ў гісторыі шлюбная цырымонія: кіраўнік вядомай секты Мун злучыў рукі і сэрцы 6.516 парам, якія ён сам выбраў па фотаздымках.

1993. У дзень 50-годдзя свайго шлюбу з цудоўнай актрысай Джульетай Мазіна памёр вялікі італьянскі рэжысёр Федэрыка Феліні ***(на здымку)***.

31 кастрычніка

«На Лукаша — дзеўка наша!» У дзень святога Лукі гулялася асабліва шмат вяселляў. Сваім патронам св.Луку лічылі іканапісцы: «Багоў не сеюць, не аруць, іх людзі малююць».

1823. Нарадзіўся этнограф і пісьменнік Павел Шпілеўскі, першы перакладчык на рускую мову беларускіх казак і паданняў.

1888. Шатландскі вынаходнік Джон Данлап запатэнтаваў надзіманыя шыны для ровара.

1905. Царскія войскі разагналі ў Віцебску, Полацку і Смаргоні дэманстрацыі і мітынгі, якія патрабавалі дэмакратычных свабодаў. У Мінску быў расстраляны мітынг на Прывакзальнай плошчы (каля 100 чалавек забіта і некалькі соцень паранена). Тым не менш улады выканалі адно з патрабаванняў мітынгу — вызвалілі з мінскай турмы палітычных зняволеных. Губернатар П.Курлаў, які санкцыяваў расстрэл, неўзабаве быў зняты з пасады.

1940. Скончылася паразай Германіі «бітва за Вялікабрытанію» — два месяцы няспынных авіяналётаў, якія павінны былі прымусіць брытанскі ўрад заключыць мір з Гітлерам. Каралеўскія ВПС страцілі 915 самалётаў, але Люфтвафе — 1.783.

1 лістапада

1893. Памёр ад нервовага знясілення вялікі польскі мастак-рамантык Ян Матэйка, удзельнік паўстання 1863 г., аўтар эпічных палотнаў «Грунвальдская бітва», «Баторый пад Псковам», «Люблінская унія». Нягледзячы на хворы страўнік, у апошнія месяцы працаваў амаль без сну і ежы, толькі піў чорную каву ды паліў. Створаны ў гэты час «Аўтапартрэт» нагадвае абраз: ад усяго грэшнага цела засталіся амаль адныя вочы.

1892. Нарадзіўся Аляксандр Аляксандравіч Алёхін ***(на здымку)*** — 4-ы чэмпіён свету па шахматах.

1911. Першая бамбардзіроўка з самалёта: італьянскі лётчык Джуліо Гавоці скідваў ручныя гранаты на турэцкія ўмацаванні блізу Трыпалі (Лівія).

1961. У адпаведнасці з рашэннем XXII з'езда КПСС (прынятым аднагалосна 30 кастрычніка) цела Сталіна вынеслі з Маўзалея і пахавалі ля Крамлёўскай сцяны (залатыя гузікі на мундзіры генералісімуса памянялі на латунныя).

2 лістапада

Дзень памяці продкаў (Дзяды).

1906. Дзень нараджэння знакамітага на ўвесь свет італьянскага кінарэжысёра Лукіна Віsконці ***(на здымку)***.

1923. Рада і ўрад БНР пераехалі з Каўнаса ў Прагу.

1923. У СССР, у тым ліку і ў БССР, былі створаныя Аб'яднаныя дзяржаўныя палітычныя ўпраўленні (АДПУ), якія атрымалі права без суда расстрэльваць або накіроўваць у канцлагер асоб, прызнаных імі вінаватымі ў нелаяльнасць да рэжыму паводзінах.

1938. Венгрыя анексавала частку Славакіі і Закарпацкую Украіну.

1948. Нарадзіўся саліст і клавішнік вядомага рок-гурта *Emerson, Lake and Palmer* Кейт Эмерсан. Не выступае з таго часу, як на адным з канцэртаў, заўсёды багатых на блюзнерствы і розныя спецэфекты, пакалечыў рукі ад выбуху клавіятуры.

1963. Амерыканскія археолагі знайшлі рэшткі паселішча вікінгаў: тыя пераплылі Атлантыку на некалькі стагоддзяў раней за Калумба.

Падрыхтаваў Юрась БАРЫСЕВІЧ

30 октября

День политзаключенного

Сначала обратимся к истории. В 1974 году несколько советских политзаключенных мордовских и пермских лагерей впервые провели День политзаключенного. В этот же день (30 октября) члены инициативной группы защиты прав человека организовали в Москве пресс-конференцию, на которой раздали иностранным корреспондентам письма заключенных. Вел пресс-конференцию академик Андрей Сахаров.

Впоследствии «День политзаключенного» стал традиционным. Политзаключенные СССР отмечали его коллективными протестами и голодовками. Они требовали признать статус политзаключенных, содержать их отдельно от уголовных преступников, отменить принудительный труд и ограничения в переписке, передачах и свиданиях с родственниками и друзьями и разрешить регистрацию браков в местах лишения свободы. Кроме того, политзаключенные выдвигали требования предоставить им возможности для творческой работы.

В 1975 году на пресс-конференции в Москве был оглашен разработанный в лагерях проект статуса политзаключенного. В этот день в 1976 году в традиционных голодовках приняли участие 60 человек. С 1978 года стал издаваться «Список политзаключенных СССР». Первый «Список» содержал 325 страниц. В нем было поименное перечисление всех известных политзаключенных, с указанием их возраста, даты ареста, срока заключения и т.д. 30 октября 1987 года этот день впервые был отмечен не только акциями протеста в лагерях, но и уличными демонстрациями. В 1990 году в «День политзаключенного» в Москве на Лубянской площади был открыт памятник советским политзаключенным — так называемый «Соловецкий камень».

К сожалению, политзаключенные — явление не только Советского Союза. В этом отношении Республика Беларусь стала продолжательницей «славных» традиций СССР. На фоне демагогии о правовом государстве и торжественном обсуждении положения с правами человека в палате представителей у нас бдительно следят за правами человека, но... только одного, очень известного в стране человека.

Вся правоохранительная система и КГБ защищают не гражданина и государство, а власть и систему от «нячэсных» граждан. Методы «работы», профессионализм и уровень культуры (не говоря о правовой культуре) многих сотрудников таких органов не выдерживает никакой критики. Но у обывателя теоретически есть шансы восстановить справедливость в неравной борьбе с различными расплодившимися в последнее время организациями, получившими возможность вести следственную деятельность. Однако у политического заключенного или того, с кем власть сводит счеты, таких шансов нет. Шансов на объективное судебное разбирательство у них тоже нет. Любое служебное рвение следователя в таких «делах» будет только поддержано начальством, а различные нарушения в ходе следствия и неоправданно длительное содержание под стражей до суда не будут замечены. Прокурор подпишет любое обвинительное заключение. Какой приговор заказан сверху — такой и будет вынесен.

«Политическим» самостоятельно бороться за свои права и справедливость очень сложно. Они могут и должны рассчитывать на помощь извне. Поэтому мы не должны забывать, что А.Шидловский, А.Климов, В.Кудинов и другие политзаключенные в Беларуси нуждаются в нашей помощи и помнить о них нужно не только в День политзаключенного.

Владимир МИХЕЕВ

ПАНЯДЗЕЛАК
2 ЛІСТАПАДА

БТ
06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь! 07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.30 Новости. 08.10 Резонанс. 09.10 Телебарометр. 09.25 Потребительская корзина. 09.40, 19.15 «Сегодня с вами...» 10.15 Здоровье. 10.40 «Некраса». 11.15, 18.10 «Династия-2. Семья Колби». 12.00 Теленавигатор. 12.25 «А музыка звучит...» 13.15 «Зима в сердце». Х/ф. 15.15 Видеокурс немецкого языка. 15.35 Мультфильм. 15.45 Родное слово. 16.15 Родовод. 16.25 Регион. 17.10 Концертный сезон. 17.40 Гости в дом. 18.55 Белорусский хит-парад. 19.50 Третий тайм. 20.25 «Понедельник с «Христофором». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.55 Открытие IV Международного музыкального фестиваля «Золотой шлягер-Могилев'98».

ОРТ
05.00 «Доброе утро». 08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 00.05 Новости. 08.15, 15.55 «Жестокий ангел». 09.20 Здоровье. 09.50 Поле чудес. 10.50 Домашняя библиотека. 11.15 «Вместе». 14.15 «Новые приключения Синдбада». 14.55 Звездный час. 15.30 ...До шестнадцати и старше. 17.15 Угадай мелодию. 17.45 Час пик. 18.00 «Человек в маске». 18.45 «На ножах». 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 Погода. 20.45 «Горец». 21.50 «Взгляд». 22.45 «Железная пята олигархии». Х/ф. 00.35 Программа передач.

РОССИЯ
06.00, 08.30 Доброе утро, Россия. 08.15, 18.30, 22.45 Дежурная часть. 08.55 Товары — почтой. 09.00 «Санта-Барбара». 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 15.15 Мультфильмы. 15.30 «Первые поцелуи». 16.30 «Башня». 16.55 «Хлеб, любовь и фантазия». Х/ф. 18.40 История одного события. 19.30 Подробности. 19.45 Любовь с первого взгляда. 20.15 «Афоня». Х/ф. 21.50 Акуна матата.

КУЛЬТУРА
07.00, 11.35, 23.20 Программа передач. 07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.20 Погода. 07.25 Мультфильм. 08.35 Образ жизни. 09.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05, 21.05 «Состоятельность». Х/ф. 10.00 «Царская ложа». 11.40 Откуда музыка берется? 12.00, 13.45 Спектакль «Уходя, оглянись». 1-2-я с. 13.29, 19.29 Азбука. 14.45 «Без визы». 15.05 «Школьный учитель». 15.50 «Лукоморье». 16.10 Академия спорта. 16.30 Парижский журнал. 17.05 «2003». 17.10 Из жизни уголовного розыска. 17.30 «Вокзал мечты». 17.55 Вижу цель! 18.20 «Михаил Цехановский. Драматическая графика». Д/ф. 19.15 Чудо-сказка. 19.50 «С потолка». 20.15 «Импровизация на тему...» 20.45 После новостей... 22.45 Видеопоэзия.

НТВ
05.00 Сегодня утром. 08.10 «Ее звали Никита». 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 09.15 Вчера в «Итогах». 10.15 Куклы. 10.35 Итоги. Ночной разговор. 11.20 Старый телевизор. 13.25 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.10, 22.30 Сегодняччко. 15.15 «Возвращение на планету Обезьян». 15.45 «Зена — королева воинов». 16.35 «Доктор Куин, женщина-врач». 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.40 Герой дня. 18.55 «Сибириада». Х/ф. 20.10 «Криминальная Россия. Современные хроники». 20.35 «Итого». 21.40 «Скорая помощь». Х/ф. 23.10 Сегодня в полночь. 23.35 Футбольный клуб.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Милый, дорогой, любимый, единственный...» 10.10 «Праздник Нептуна». 10.55 «Страна глухих». 12.50 «Влюблен по собственному желанию». 14.15 «Поговори на моем языке». 14.30 «Баллада о доблестном рыцаре Айвенго». 16.00 «На всю оставшуюся жизнь...» 17.10 «Тревожный месяц вересень». 18.40 «Куда он денется!» 20.10 «Менты. Улицы разбитых фонарей». 1-я с. «Кошмар на улице С.» Режиссер Александр Рогожкин. 21.10 «Семь дней после убийства». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35 «Китайская шкатулка». Д-17. 11.20 «Когда-то они были воинами». Д-17. 13.00 К 70-летию премии «Оскар». Лучшие актеры. Ч.2-я. 13.25 «Неспящие в Сиэтле». Д-13. 15.10 «Один дома-2». С. 17.10 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 1-я с. 17.55 «Юнга и модель». Д-13. 19.25 «К северу от Аляски». Д-13. 21.25 «Койот». Д-17. 23.05 «Братство справедливых». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Еще неделя позади... 06.30, 14.10 Урок бодибилдинга. 06.45, 11.10 Аэробика. 07.10 Шахматное обозрение. 07.40 Power week - неделя НХЛ. 08.25 «Щит и мяч». 08.55 Футбол. Чемпионат Италии. 11.00, 14.00, 20.00 Новости. 11.35 Хоккей. Чемпионат НХЛ. «Оттава Сенаторз» - «Монреаль Канадиенс». 14.25 Автогонки мировой серии Fedex CART. 16.25 Конный спорт. 17.55 «Железный фактор». 18.55, 23.50 Футбол. Чемпионат Германии. 19.55 Программа передач. 20.10 Большой ринг. 21.25 Хроника недели. 21.55 Футбол. Чемпионат Англии.

МУЗЫКА
07.00, 08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами от театра «Квартет И». 09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 Веселые мелодии. 18.45 Meatioaf Hits Out of Heil. 19.45 Аэробика. 20.15 Вечарніца. 20.30 «Камо грядеши». Х/ф. 21.30 Сцена Европа. 22.00 «Тихий выстрел». Х/ф.

АЎТОРАК
3 ЛІСТАПАДА

БТ
06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь! 07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.55 Новости. 08.10, 19.15 «Сегодня с вами...» 08.45 Потребительская корзина. 09.15 Премьера песни. 09.30 Четвертое измерение. 09.55 Телевизионный Дом кино. 10.25 Спектакль «Вчера, сегодня, завтра...» 11.15, 18.05 «Династия-2. Семья Колби». 12.00 Туробъектив. 12.25 Бездельник. 13.15 «Руслан и Людмила». Х/ф. 1-я с. 14.30 Автопарк. 14.40 «Макаенка, 9». 15.10 Видеокурс английского языка. 15.35 Рассказы о цирке. 16.15 Музыкальный антракт. 16.25 Уроки Н.Новожиловой. 17.10 «Когда меня не станет». Д/ф. 17.30 Многоголосие. 18.50 Белорусский хит-парад. 19.50 Музыкальный салон. 20.25 «Спикерхата». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.55 «Золотой шлягер-Могилев' 98». 00.05 Международные спортивные новости.

ОРТ
05.00 «Доброе утро». 08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 Новости. 08.15, 15.55 «Жестокий ангел». 09.20 «Взгляд». 10.20 Смехопанорама. 10.50 Домашняя библиотека. 11.15 «Вместе». 14.15 «Новые приключения Синдбада». 14.45 Счастливый случай. 15.30 ...До шестнадцати и старше. 17.15 Угадай мелодию. 17.45 Час пик. 18.00 Тема. 18.45 «На ножах». 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 Погода. 20.45 «Затерянный в Сибири». Х/ф. 22.50 «Русский бал в Париже».

РОССИЯ
06.00, 08.30 Доброе утро, Россия. 08.15, 18.30, 22.45 Дежурная часть. 08.55 Товары — почтой. 09.00 «Санта-Барбара». 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00. 23.00 Вести. 15.15 Сказочный полдник. 15.30 «Первые поцелуи». 16.30 «Башня». 16.55 «Весна на Заречной улице». Х/ф. 18.40 История одного события. 19.30 Подробности. 19.45 «Аншлаг». 20.20 «Начальник Чукотки». Х/ф. 21.55 «Пси фактор».

КУЛЬТУРА
07.00, 11.35, 23.20 Программа передач. 07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.20 Погода. 07.25 «Михаил Цехановский. Драматическая графика». Д/ф. 08.20 Вижу цель! 08.45 Гончар из деревни Распопово. 09.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 «Прикосновение руки». Х/ф. 10.40 «Мелодии и ритмы прошлых лет». 11.10 Академия спорта. 11.40 «Девушка моей мечты». Х/ф. 13.15 «Без визы». 13.29, 19.29 Азбука. 13.45 «Российский курьер». 14.25 Поклонникам Терпсихоры. 14.35 «Осенние портреты». 15.05 «Школьный учитель». 15.50 «Лукоморье». 16.10 «Страницы жизни и творчества». 17.05 «2003». 17.10 Ортодокс. 17.25 Ноу-хау. 17.35 Театру на Юго-Западе 20 лет. 18.30 «Свой голос». Д/ф. Ч.1-я. 19.15 Чудо-сказка. 19.50 «Поэтические позвонки». 20.05 Вспоминая конкурс им. П.И.Чайковского. 20.45 После новостей... 21.05 «Прикосновение руки». Х/ф. 22.35 «Театр одного художника».

НТВ
05.00 Сегодня утром. 08.10, 21.40 «Скорая помощь». 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 09.15 Герой для без галстука. 09.40 «Бременские музыканты». 10.00 Своя игра. 10.30 «Русский век». 11.20 Старый телевизор. 13.25 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.10, 22.30 Сегодняччко. 15.15 «Возвращение на планету Обезьян». 15.45 «Зена — королева воинов». 16.35 «Доктор Куин, женщина-врач». 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.40 Герой дня. 19.00 «Сибириада». Х/ф. 20.15 «Криминальная Россия. Современные хроники». 20.40 Куклы. 23.10 Сегодня в полночь. 23.35 Футбольный клуб.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Менты. Улицы разбитых фонарей». 1-я с. «Кошмар на улице С.» 10.05 «Тревожный месяц вересень». 11.35 «Куда он денется!» 13.00 «Жеребенок». 13.20 «Семь дней после убийства». 14.50, 16.00 «На всю оставшуюся жизнь...» 1-я и 2-я с. 17.10 «Гражданин Убегающий». 17.50 «Даниил - князь Галицкий». 19.25 «Менты. Улицы разбитых фонарей». 2-я с. «Попутчик». 20.20 «Покаяние». 2 серии. 22.45 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 18.20 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 1-я с. 10.20, 19.05 Календарь «Мира кино». Збигнев Цибульский. 10.30 Страна на кинокарте мира: Польша. 11.35 «Юнга и модель». Д-13. 13.05 «К северу от Аляски». Д-13. 15.05 «Койот». Д-17. 16.45 «Ангел». Д-17. 19.15 «Молодые львы». С. 21.55 «Вынужденная свадьба». Д-13. 23.30 «Один против мафии». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 20.10 Программа передач. 06.05, 14.10 Урок шахмат. 06.20, 11.10 Аэробика. 07.00 «Железный фактор». 08.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.00 Новости. 08.10, 17.15 Американский футбол. 10.30 Хроника недели. 11.25 Футбол. Чемпионат Германии. 12.30, 21.30 Конный спорт. 14.25, 20.15 Футбол. Чемпионат Англии. 16.10 «Звезды на льду». 19.30 Футбол. Чемпионат Испании. 21.10, 23.40 «Рядом». 23.10 Футбол. Чемпионат Испании.

МУЗЫКА
07.00, 08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами от театра «Квартет И». 09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 Веселые мелодии. 18.45 «В фокусе — семья». Д/ф. 19.45 Европа сегодня. 20.15 Вечарніца. 20.30 «Адъютант его превосходительства». Х/ф. 21.45 Музпарад. 22.00 «Шепоты в ночи». Х/ф.

СЕРАДА
4 ЛІСТАПАДА

БТ
06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь! 07.00, 09.00, 11.00, 13.00. 15.00, 17.00, 19.40, 22.25 Новости. 08.10, 19.55 «Сегодня с вами...» 08.45 Потребительская корзина. 09.15 Станция «Академия наук». 09.30 Видеокурс английского языка. 09.55 Многоголосие. 10.25 Музыка без границ. 11.10 Видимо-невидимо. 12.10 Око. 12.30 «А музыка звучит...» 13.10 «Руслан и Людмила». Х/ф. 2-я с. 14.20 Поэтические новеллы. 14.40 Параграф. 15.10 Видеокурс немецкого языка. 15.30 «5 х 5». 16.00 Пограничье. 16.30 Судьба моя и надежда. 17.10 Белорусский хит-парад. 17.15 Монолог. 17.45 «Снился мне сад». Д/ф. 18.00, 22.40 «Золотой шлягер-Могилев'98». 20.30 «Киностружка». 20.45 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.55 Королевская охота. 00.20 Темная комната.

ОРТ
05.00 «Доброе утро». 08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20 Новости. 08.15, 15.55 «Жестокий ангел». 09.20 Тема. 10.15 В мире животных. 10.50 Домашняя библиотека. 11.15 «Вместе». 14.15 «Новые приключения Синдбада». 14.45 Зов джунглей. 15.05 Детские анекдоты. 15.30 ...До шестнадцати и старше. 17.20 Угадай мелодию. 17.50 Час пик. 18.05 Человек и закон. 18.50 «На ножах». 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 Погода. 20.45 «Отец невесты-2». Х/ф. 22.50 «Убийства по частным объявлениям». Д/ф.

РОССИЯ
06.00, 08.30 Доброе утро, Россия. 08.15, 18.30, 22.40 Дежурная часть. 08.55 Товары — почтой. 09.00 «Санта-Барбара». 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 15.15 Мультфильмы. 15.30 «Первые поцелуи». 16.30 «Башня». 16.55 «Сорванец». Х/ф. 18.40 История одного события. 19.30 Подробности. 19.45 Сам себе режиссер. 20.15 «Комедия строгого режима». Х/ф. 21.45 «Агата Кристи. Пуаро».

КУЛЬТУРА
09.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05, 11.35, 23.20 Программа передач. 09.10 Погода. 09.15, 21.05 «Год спокойного солнца». Х/ф. 11.00 Ноу-хау. 11.15 Над готикой крыш. 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры. 11.40 «Я, гений, Игорь Северянин». 11.50, 13.45 Дж. Верди. «Эрнани». Ч.1-4-я. 13.29, 19.29 Азбука. 14.45 «Без визы». 15.05 «Школьный учитель». 15.50 «Лукоморье». 16.10 «Детский мир». 16.35 «Забытый романс». 17.05 «2003». 17.10 «Эколокол» с Н.Фатеевой. 17.35 Страницы романа Ю.Домбровского «Факультет ненужных вещей». 17.45 Увертюра к опере «Сила судьбы». 17.55 «Кто мы?» 18.20 «Свой голос». Д/ф. 19.15 Чудо-сказка. 19.50 «Тайны портретного фойе». 20.15 Из концертного зала. 20.45 После новостей... 22.50 Видеопоэзия.

НТВ
05.00 Сегодня утром. 08.10 Футбольный клуб. 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 09.15 «Пустельга». Х/ф. 10.40 «Среда». 11.20 Старый телевизор. 13.25 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.10 Сегодняччко. 15.15 «Ну, погоди!» 15.45 «Зена — королева воинов». 16.35 «Доктор Куин, женщина-врач». 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.35 Футбол. Лига чемпионов. «Спартак» (Москва) — «Интер» (Милан). 20.35 Герой дня. 21.35 Футбол. Лига чемпионов. «Динамо» (Киев) — «Арсенал» (Лондон). 23.35 Сегодня в полночь. 00.00 «Байки из склепа». 00.20 Дневник Лиги чемпионов.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Менты. Улица разбитых фонарей». 2-я с. «Попутчик». 09.55 «Необычайные приключения мистера Веста в стране большевиков». 10.50 «Даниил - князь Галицкий». 12.25 «Покаяние». 2 серии. 14.50, 16.00 «На всю оставшуюся жизнь». 2-я и 3-я с. 17.10 «На своей земле». 18.45 «Менты. Улицы разбитых фонарей». 3-я с. «Инферно». 19.40 «Скорлупа». 2 серии. 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 18.25 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 2-я и 3-я с. 10.25 «Ангел». Д-17. 11.55 «Молодые львы». С. 14.40 «Вынужденная свадьба». Д-13. 16.15 «Прямо над головой». Д-13. 19.15 «Пир в полночь». Д-13. 21.00 «Месть ястреба». Д-17. 22.40 «Угадай кино».

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 20.55 Программа передач. 06.05, 13.50 Урок тенниса. 06.20, 11.10 Аэробика. 06.45, 10.40 «Рядом». 07.05 Футбол. Чемпионат Англии. 08.00, 11.00, 14.05, 20.45 Новости. 08.10 Футбол. Чемпионат Испании. 08.40 Конный спорт. 10.10 Перед 4-м туром группового турнира Лиги чемпионов по футболу. 11.35 Ретроспектива финалов Кубка Стенли. 14.15 Футбол. Чемпионат Бразилии. 16.10 Футбол. Чемпионат Италии. 17.00 «Щелчок». 17.30 «Акваспорт». 18.00 Футбол. Лига чемпионов. «Спартак» (Москва, Россия) - «Интер» (Милан, Италия). 21.00 Футбол. Матч Лиги чемпионов.

МУЗЫКА
07.00, 08.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами от театра «Квартет И». 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 Веселые мелодии. 18.45 «В фокусе — семья». Д/ф. 19.45 Как стать красивой! 20.15 Вечарніца. 20.30 «Адъютант его превосходительства». Х/ф. 21.45 Музпарад. 22.00 «Главная мишень». Х/ф.

ЧАЦВЕР
5 ЛІСТАПАДА

БТ
06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь! 07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 23.45 Новости. 08.10, 19.15 «Сегодня с вами...» 08.45 Потребительская корзина. 09.10 Усадьба. 09.35 Судьба моя и надежда. 10.00 Телебом. 11.15, 18.10 «Династия-2. Семья Колби». 12.00 «Вечный двигатель». 12.25 Королевская охота. 13.15 «Пеппи Длинный чулок». Х/ф. 1-я с. 14.20 Зорная ростань. 15.10 Видеокурс английского языка. 15.35 Рассказы о цирке. 16.15 Мультфильм. 16.25 Окружающая среда. 17.10 «Линия продолжается...» 17.40 Концертный сезон. 18.55 Белорусский хит-парад. 19.50 Криминальная хроника. 20.10 Сделано в Беларуси. 20.30 «Отбой». 20.45 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.55 «Золотой шлягер-Могилев'98». 23.15 «Крок». 23.55 Акколада.

ОРТ
05.00 «Доброе утро». 08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.40 Новости. 08.15, 15.55 Сериал «Жестокий ангел». 09.20 Человек и закон. 10.05 Клуб путешественников. 10.50 Домашняя библиотека. 11.10 «Вместе». 14.15 «Новые приключения Синдбада». 14.45 Классная компания. 15.05 Умники и умницы. 15.30 ...До шестнадцати и старше. 17.20 Эти забавные животные. 17.50 Час пик. 18.10 «В поисках утраченного». 18.50 «Волшебная сила искусства». Х/ф. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 Погода. 20.45 «Ты у меня одна». Х/ф. 22.40 КВН-ассорти. 23.10 «В тихом доме — на ножах».

РОССИЯ
06.00, 08.30 Доброе утро, Россия. 08.15, 18.30, 22.45 Дежурная часть. 08.55 Товары — почтой. 09.00 «Санта-Барбара». 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 15.15 Сказочный полдник. 15.30 «Первые поцелуи». 16.30 «Башня». 17.00 «Исчадье ада». Х/ф. 18.40 История одного события. 19.30 Подробности. 19.45 «Два рояля». 20.30 «Грязные танцы». 20.55 «Самозванцы». 21.55 «Притворщик».

КУЛЬТУРА
17.00 Новости. 17.05 «2003». 17.10 «Российский курьер». 17.50 Новое кино. 18.15 «Личное дело». 18.40 Поклонникам Терпсихоры. 18.55 «Последний автограф». Глава 6-я. 19.15 Чудо-сказка. 19.29 Азбука. 19.30, 23.00 Новости культуры. 19.50 «Время музыки». 20.20 «Осенние портреты». 20.45 После новостей... 21.05 «Двадцать один день». Х/ф. 22.20 «Pro memoria». 22.30 Джазофрения. 23.20 Программа передач.

НТВ
05.00 Сегодня утром. 08.10, 21.40 «Скорая помощь». 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 09.15 «Хороший человек в Африке». Х/ф. 10.45 Мультфильм. 11.20 Старый телевизор. 13.25 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.10, 22.30 Сегодняччко. 15.15 «Ну, погоди!» 15.45 «Зена — королева воинов». 16.35 «Доктор Куин, женщина-врач». 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.40 Фильм-репортаж «Сердце Ельцина». 19.30 «Сибириада-II». Х/ф. 23.10 Сегодня в полночь. 23.35 Обзор матчей Лиги чемпионов.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Менты. Улицы разбитых фонарей». 3-я с. «Инферно». 10.00 «На своей земле». 11.35 «Скорлупа». 2 серии. 14.35 «Тихий ангел пролетел...» 14.55, 16.00 «На всю оставшуюся жизнь...» 3-я и 4-я с. 17.05 «Дождь идет». 17.15 «Дорога на край жизни». 19.00 «Прощайте, фараоны». 20.15 «Менты. Улицы разбитых фонарей». 4-я с. «Целую. Ларин». 21.10 «Только для сумасшедших». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 18.25 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 3-я и 4-я с. 10.20 «Прямо над головой». Д-13. 12.30, 21.05 Календарь «Мира кино». Вивьен Ли. 12.40 Фильм-загадка. 14.50 «Пир в полночь». Д-13. 16.35 «Дикая река». С. 19.10 «Громовое сердце». Д-17. 21.15 «Этот глаз, это небо». Д-13. 23.00 «Хороший отец». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 20.10 Программа передач. 06.05, 14.10 Урок бодибилдинга. 06.20, 11.05 Аэробика. 06.45, 13.30 «Акваспорт». 07.15 Футбол. Чемпионат Италии. 08.05, 10.55, 14.00, 20.00, 23.10 Новости. 08.15 Футбол. Лига чемпионов. «Спартак» (Москва, Россия) - «Интер» (Милан, Италия). 10.15 «Щелчок». 11.30 Футбол. Матч Лиги чемпионов. 14.25 Снукер. Полуфинал. Д.Хиггинс - Р.О'Салливан. Ч.1-я. 17.05, 22.15 «Мир скорости». 17.35, 22.45 Футбол. Чемпионаты стран Латинской Америки. 18.00 Футбол. Лига чемпионов. «Барселона» (Испания) - «Бавария» (Германия). 20.15 Футбол. Лига чемпионов. «Реал» (Мадрид, Испания) - «Штурм» (Грац, Австрия).

МУЗЫКА
07.00, 08.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час. 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 Веселые мелодии. 18.45 «Сокровище Орлиной горы». Х/ф. 19.45 Новости «К-видео». 20.15 Вечарніца. 20.30 «Нэш Бриджес». 21.45 Служба 01. 22.15 «Амос и Эндрю». Х/ф.

ПЯТНІЦА
6 ЛІСТАПАДА

БТ
06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь! 07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.55 Новости. 08.10, 19.15 «Сегодня с вами...» 08.45 Потребительская корзина. 09.10 Видеокурс английского языка. 09.35 Переход. 10.00 «Все мы родом из детства». 11.10, 18.10 «Династия-2. Семья Колби». 11.55 АРТ-клуб. 12.30 «А музыка звучит...» 13.10 «Пеппи Длинный чулок». Х/ф. 2-я с. 14.15 «Древо жизни». 14.40 Музыкальный антракт. 15.15 Видеокурс немецкого языка. 15.35 Рассказы о цирке. 16.15 Мультфильм. 16.25 «Риск-версия». 17.10 Уроки Н.Новожиловой. 17.40 «Сказка о городе Копысе». Д/ф. 18.55 Белорусский хит-парад. 19.50 Континент. 20.05 Бездельник. 20.30 «Банка комиксов». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.55 «Золотой шлягер-Могилев'98». 00.05 Автопарк. 00.15 «Видеопроцесс». 00.30 «Опасная игра». Х/ф.

ОРТ
05.00 «Доброе утро». 08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.45 Новости. 08.15, 15.55 «Жестокий ангел». 09.20 «Человек в маске». 10.00 «В поисках утраченного». 10.40 Смак. 11.15 «Вместе». 14.15 «Огонь, вода и... медные трубы». Х/ф. 17.15 Джентльмен-шоу. 17.45 Играй, гармонь любимая! 18.15 Здоровье. 18.45 Поле чудес. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 Погода. 20.45 «Убийство в доме викария». Х/ф. 23.15 «Гнев богини». Х/ф. 01.05 Программа передач.

РОССИЯ
06.00, 08.30 Доброе утро, Россия. 08.15, 18.30, 23.30 Дежурная часть. 08.55 Товары — почтой. 09.00 «Санта-Барбара». 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.010, 19.00, 23.00 Вести. 15.15 Мультфильмы. 15.30 «Первые поцелуи». 16.30 «Башня». 16.55 «Гори, гори, моя звезда». Х/ф. 18.40 История одного события. 19.30 Подробности. 19.45 «Аншлаг». 20.40 «Собачье сердце». Х/фф. 1-я и 2-я с.

КУЛЬТУРА
07.00, 11.35, 23.20 Программа передач. 07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.20 Погода. 07.25 Консилиум. 07.50 «Российский курьер». 08.30 Живое дерево ремесел. 08.35 «Петербургские портреты». 09.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 «Двадцать один день». Х/ф. 10.15 «Рыбы, птицы, звери...» 10.30 Русский камерный балет Москвы. 11.10 «Последний автограф». 11.40 «Время музыки». 12.10 Спектакль «Спектакль на заданную тему». 12.45 Про фото. 13.10 «Видеопоэзия». 13.45 «Импровизация на тему...» 14.10 Крылья свободы, или Истории одной коллекции. 15.05 «Школьный учитель». 15.45 «Лукоморье». 16.05 Парадоксы истории. 16.30 Кредо. 17.05 Славянский марш. 17.50 «Партизаны». Д/ф. 17.30 «О тех, кого любим и помним». 19.15 Чудо-сказка. 19.50 «Апокриф». 20.15 Из музыкальной коллекции. 20.45 После новостей... 21.05 «Диспут по поводу». 21.30 «Арсенал». Х/ф.

НТВ
05.00 Сегодня утром. 08.10 «Скорая помощь». 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 09.15 «Ключи от форта Байяр». 11.20 Старый телевизор. 13.25 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.10 Сегодняччко. 15.15 «Русский век». 15.45 «Зена — королева воинов». 16.30 Футбольный клуб. 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.40 Герой дня. 19.00 «Сибириада-II». Х/ф. 20.15 «Криминальная Россия. Современные хроники». 20.40 Профессия — репортер. 21.45 Весь Жванецкий. 22.15 «Аромат любви фанфан». Х/ф. 23.45 Рок-концерт на НТВ. Элтон Джон, Пол Маккартни, Стинг и другие... Ч.1-я.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Менты. Улицы разбитых фонарей». 4-я с. «Целую. Ларин». 09.55 «Только для сумасшедших». 11.30 «Александр Невский». 13.10 «Дорога на край жизни». 14.55 «На всю оставшуюся жизнь...» 4-я с. 16.00 «Пиквикский клуб». 2 серии. 18.30 «Прощай, зелень лета...» 19.55 «Измена». 20.05 «Менты. Улицы развитых фонарей». 5-я с. «Страховочный вариант». 21.00 «Искусство жить в Одессе». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.10 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 4-я и 5-я с. 10.20 «Хороший отец». Д-17. 11.50 «Этот глаз, это небо». Д-13. 13.35 «Так начинается преступление». Д-13. 15.10 «Громовое сердце». Д-17. 17.55 «Тумстоун: легенда Дикого Запада». Д-17. 20.05 «Джошуа тогда и теперь». Д-17. 22.00 «Смеющийся полицейский». Д-17. 23.50 «Эти глаза в спальне». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 20.10 Программа передач. 06.05, 14.10 Урок шахмат. 06.20, 11.10 Аэробика. 06.45 Футбол. Чемпионаты стран Латинской Америки. 07.10 Мотогонки «Over the Edge». 08.00, 11.00, 14.00, 20.00, 22.50 Новости. 08.10, 17.45 Хоккей. Чемпионат НХЛ. 10.30 «Мир скорости». 11.35 Европейская футбольная неделя. 13.15, 23.00 Тайский бокс. 14.25 Снукер. Д.Хиггинс - Р.О'Салливан. Ч.2-я. 16.55, 23.45 Power week - неделя НХЛ. 20.15, 00.35 «Щит и мяч». 20.55 Футбол. Чемпионат Германии.

МУЗЫКА
07.00, 08.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час. 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 Веселые мелодии. 18.45 «Лесной воин». Х/ф. 20.15 Вечарніца. 20.30 «Нэш Бриджес». 21.30 Маски-шоу. 22.00 «Они возвращаются снова». Х/ф.

У Польшчу – на танках

Спаборніцтвы ў стральбе і ваджэнні танкаў і баявых машынаў пяхоты (БМП) паміж экіпажамі беларускага войска і Войска Польскага прайшлі днямі ў Варшаўскай ваеннай акрузе.

З візітам у 1-й танкавай брыгадзе пабывала дэлегацыя 6-й асобнай механізаванай брыгады 28-га армейскага корпуса Узброеных Сілаў Беларусі. Спаборніцтвы працягваліся ўвесь дзень і завяршыліся толькі ноччу. Палякі лепш стралялі і вадзілі танкі, беларусы лепей спраўляліся з БМП.

БелаПАН

«Асеннія дарогі-98»

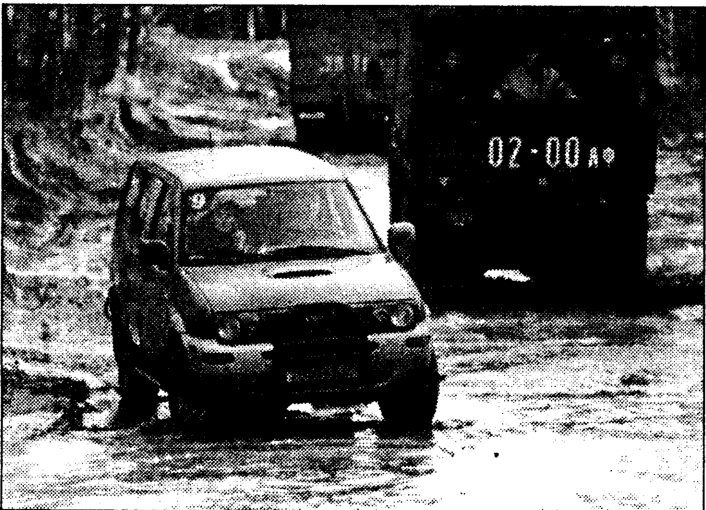
Менавіта так называліся спаборніцтвы пазадарожных машынаў (ці, як іх яшчэ называюць, «джыпаў»), што прайшлі ў мінулую нядзелю на былым ваенным палігоне пад Мінскам.

У спаборніцтве, наладжаным «Беларускім клубам 4х4», прымала ўдзел 13 поўнапрывадных аўтамабіляў.

Гонкі складаліся з двух этапаў. На першым этапе даўжынёй адзін кіламетр аўтамабілі рухаліся на закрытай пляцоўцы, манеўравалі на вялікай хуткасці, пераадольвалі глыбокія лужыны і вялікія равы. Каб перамагчы ў другім этапе, трэба было хутчэй за астатніх праехаць два з паловай кіламетры па цяжкапраходнай лясной дарозе і страціць на гэта не больш за 15 хвілінаў. Тут два «Нісана-Патрала» не выканалі задачу і сышлі з дыстанцыі.

Пераможцам у «Асенніх дарогах» аўтамабіль «Мерседэс-Бенц» G-класа (гоншчык — Сяргей Асаўла). Другое месца заняў «Ісудзу-Трупер» Мікалая Міхайлава, трэцяе — таксама «Мерседэс-Бенц» (гоншчык — Вадзім Гітлін).

Міхась КАРПОВІЧ

На здымку: падчас правядзення гонак некалькі армейскіх цягачоў заўсёды былі гатовыя выцягнуць заглухшую машыну.

АФІША

Круіз у краіну канікулаў

У бліжэйшыя дні ў сталічных тэатрах надзвычай шмат цікавага для дзяцей. Падчас школьных канікулаў у Маладзёжным тэатры эстрады на вул.Маскоўскай штодзень будуць паказваць вясёлы мюзікл «Казачны круіз», пачатак у 11:00, кошт квіткоў — 30 тысяч рублёў. Тэатр-студыя кінаакцёра запрашае юных гледачоў паглядзець казку «Шчаўкунок» — 31 кастрычніка, а таксама 1, 3, 4 і 5 лістапада, пачатак у 15:00 і ў 18:00.

Тэатр імя Янкі Купалы чакае ў госці і маленькіх, і дарослых тэатралаў. 30 кастрычніка тут пройдзе «Парфен і Аляксандра», 31-га — «Тэатр купца Міровіча» (Вялікая сцэна) і «Лэдзі Кронкі і мышы» (Малая сцэна). 1 лістапада раніцай можна паглядзець мюзікл «Карлік Нос», увечары на Вялікай сцэне пройдзе «Ромул Вялікі», на Малой — «Дагарэла свечачка». 2 лістапада купалаўцы двойчы (у 11:30 і ў 19:00) пакажуць беларускі вадэвіль «Ажаніцца — не журыцца», 4-га — «Страсці па Аўдзею». 5 лістапада ў гэтым тэатры таксама багатая праграма: «Ажаніцца — не журыцца» (раніца), «Лес» (вечар, Вялікая сцэна) і «Смех лангусты» (Малая сцэна, 18:30).

У Рускім тэатры 1 лістапада — «Вар'ят і манашка», 3-га — «Пестуны лёсу», а таксама «Вечар габрэйскага анекдота» на Малой сцэне. Раніцай 4 лістапада пройдзе дзіцячы спектакль «Жылі-былі дурні», увечары ж дарослым прапануюць паглядзець «Адзінага спадкаемца», 5-га пройдзе «Амфітрыён». Тэатр-лабараторыя «Вольная сцэна» запрашае паглядзець «Узлёт Артура Уі...» (3-га) і «Містэр Розыгрыш» (5 лістапада).

Класічны балет «Лебядзінае возера» (30-га) і опера нашага сучасніка С.Картэса «Візіт дамы» (31-га) завяршаюць кастрычніцкую афішу Тэатра оперы і балета. Лістапад у гэтым тэатры пачнецца з канцэрта — 1-га адбудзецца вечар рамансаў з удзелам салістаў Беларускай оперы. 3-га можна пабачыць оперу «Аіда», 4-га — балет «Шчаўкунок», 5-га — камічную оперу «Шлюбны вэксаль».

Творчы калектыў «Віртуозы сцэны», які выступае ў клубе Дзяржынскага, запрашае 30 і 31 кастрычніка паглядзець імпрэзу «Дурацкая каханне», а 2 і 6 лістапада — музычную камедыю «Гэта ты... Моцарт». Малы тэатр запрашае 3 лістапада паглядзець *ART* (у памяшканні Купалаўскага тэатра).

Канцэрты

У цэнтры «Акварыум» 30 кастрычніка пройдзе канцэрт гуртоў *Hasta la fillsta*, «Постскрыптум» і «Дон Санчас», кошт квіткоў 150 тысяч рублёў, пачатак а 19-й гадзіне.

У гэты ж дзень, 30 кастрычніка, у канцэртнай зале «Мінск» выступіць спявак і кампазітар Уладзімір Ухцінскі, пачатак а 19-й гадзіне, кошт квіткоў ад 50 да 700 тысяч рублёў.

1 лістапада ў беларускую сталіцу прыедзе прымадона расійскай эстрады Ларыса Доліна, каб прэзентаваць тут сваю праграму «Спявачка і музыкант». Новы імідж Долінай і яе апошнія песні мы ўжо мелі магчымасць пабачыць па тэлевізары, аднак, зразумела, у Мінску знойдуцца прыхільнікі спявачкі, якія не пашкадуюць грошай (кошт квіткоў — ад 800 тысяч да 5 мільёнаў рублёў) і прыйдуць у канцэртную залу «Мінск» паглядзець на жывую «зорку». Пачатак канцэрта а 19-й гадзіне.

У Чырвоным касцёле 1 лістапада выступіць вакальны ансамбль «Рускія казакі». Госці з Расіі выканаюць творы духоўнай праваслаўнай музыкі, кошт квіткоў — 50 тысяч рублёў, пачатак а 19-й гадзіне.

Класічная музыка

Маленькіх прыхільнікаў класікі запрашае 31 кастрычніка ў Канцэртную залу філармоніі музыказнаўца Анатоль Парэцкі, тэма сустрэчы — дзіцячыя гады Ёгана Себасцьяна Баха. 1 лістапада тут таксама пройдзе канцэрт для дзяцей — «Музыка і слова», яго вядзе музыказнаўца Алена Калеснік. Абедзве імпрэзы пачынаюцца а 16-й гадзіне.

Вечарам 1 лістапада ў Канцэртнай зале выступіць аўстрыйскі арганіст Іаган Трумэр, 3-га будзе іграць творы Шапэна лаўрэат міжнародных конкурсаў піяніст Вадзім Сахараў (Расія), 4-га пройдзе канцэрт з цыкла «Вечары царкоўнай музыкі»: прагучыць араторыя Гендэля «Месія» ў выкананні камернага хору з Германіі *Untermein* і вядомага беларускага калектыву *Sonorus*.

Зала камернай музыкі 30 кастрычніка запрашае публіку на сустрэчу з 85-гадовым юбілярам, кампазітарам Анатолем Багатыровым. 31-га тут выступіць Аляксандр Мацкевіч, у яго выкананні на баяне прагучаць творы Баха, Ліста, іншых замежных і беларускіх кампазітараў.

Беларускі КВЗ

У Палацы культуры МАЗа пройдуць паўфінальныя спаборніцтвы вясёлых і знаходлівых. 31 кастрычніка за выхад у фінал чэмпіянату краіны будуць змагацца «Свісткі» з Акадэміі МУС і каманда «От винта» з Белдзяржуніверсітэта, а 1 лістапада выступяць «Чараўнікі» з Гомеля і мінская каманда «ЧП». Пачатак абедзвюх сустрэчаў а 18-й гадзіне, квіткі каштуюць 80 і 120 тысяч рублёў.

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

СУБОТА
7 лістапада

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00** «Возможно, они сошли с ума». **08.30** Континент. **08.45** Потребительская корзина. **09.00, 15.00** Новости. **09.10** «Я — вожатый форпоста». Х/ф. **10.40** Мультфильмы. **10.55** «Я рисую». **11.15** «Остров вдохновения». **11.30** Здоровье. **11.55** Телевизионный Дом кино. **12.30** «Все нормально, мама!» **13.05** Компьютерный полигон. **13.25** «Звезды мирового футбола». **13.55** Четвертое измерение. **14.20** Телеспорт. **15.10** «Все мы родом из детства». **16.05** Вершина мира. **16.30** Авторский вечер О.Елисеенкова. **17.30** «Это моя работа». **18.00** «Трактир на Пятницкой». Х/ф. **19.25** Белорусский хит-парад. **19.40** Из достоверных источников. **20.05** «Карамболь». **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.40** «Золотой шлягер-Могилев'98». **23.40** Третий тайм. **00.00** Видимо-невидимо. **01.00** Дзюдо. Чемпионат Беларуси.

ОРТ
06.00 «Доброе утро». **08.45** Слово пастыря. **09.00, 14.00, 17.00, 22.45** Новости. **09.15** «Пакет». Х/ф. **10.30** «Утренняя почта». **11.05** Смак. **11.25** «Музыка русской живописи». **11.55** Мультфильм. **12.15** «Пропавшая экспедиция». Х/ф. **13.25** Играй, гармонь любимая! **13.55, 01.35** Программа передач. **14.15** Концерт « Песни Игоря Крутого». Ч.1-я. **16.15** Как это было. **17.15** Погода. **17.25** «Ералаш». **17.40** «Белое солнце пустыни». Х/ф. **20.00** Время. **20.40** КВН-98. **23.05** «Плата за страх». Х/ф.

РОССИЯ
07.00 Мультфильмы. **07.50, 23.30** Прогноз погоды. **07.55** «Кащей бессмертный». Х/ф. **09.00** Доброе утро, страна. **09.45** «Сто к одному». **10.30** «Фольклорный фестиваль»Казачий круг». **12.00** «Неделя в Санта-Барбаре». **13.00, 19.00** Вести. **13.30** «Аншлаг». **13.55** «Добровольцы». Х/ф. **15.30** Юбилей М.Запашного в цирке на Цветном бульваре. **16.40** «Ближний круг». Х/ф. **19.30** Спектакль «Дураки мы все». **21.55** «Мания Жизели». Х/ф.

КУЛЬТУРА
09.00, 21.20 Программа передач. **09.05** Погода. **09.10** «Читая Библию». **09.20** Рассвет. **09.25** Книжный кладезь. **09.40** «Ваня на 42-й улице». Х/ф. **11.35** «Наобум». **12.05, 13.45** Спектакль «Десять дней, которые потрясли мир». 1-я и 2-я с. **13.29, 20.59** Азбука. **13.30, 21.00** Новости культуры. **14.45** Откуда музыка берется? **15.00** «Нобелевские лауреаты». **15.40** Международное обозрение. **16.20** «Pro memoria». **16.30** Очевидное — невероятное. **17.00** Новости. **17.05** «2003». **17.10** «Тайны портретного фойе». **17.35** День рождения. **18.00** «Чао, мое сокровище». Д/ф. **18.55** Чудо-сказка. **19.10** «15-й подъезд». **19.40** «Мавзолей на набережной». Х/ф. **20.30** «Кто там...» **21.25** Произведения В.Моцарта, И.С.Баха, Ф.Мендельсона играет Н.Луганский. **21.45** «Доживем до понедельника». Х/ф.

НТВ
07.00 «Необычайные приключения доктора Дулиттла». **07.25** «Человек с ружьем». Х/ф. **09.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.10** «Чистосердечное признание». **09.30** «Пойми меня». **10.00** «Легенда о затерянном городе». **11.15** Сегоднячко. **12.00** «Жестокий романс». Х/ф. **14.30** «Русский век». **15.15** «Кот в сапогах». Х/ф. **15.45** «Старый телевизор». **16.05, 18.35, 21.40** «Тихий Дон». Х/ф. **20.30** «Итого». **23.40** Рок-концерт на НТВ. Элтон Джон, Пол Маккартни, Стинг и другие... Ч.2-я.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Последнее лето детства». 1-я и 2-я с. **11.15** «Веселые ребята». **12.45** «Прощай, зелень лета...» **14.10** «Искусство жить в Одессе». **15.50** «Формула радуги». **17.00** «Голубые горы, или Неправдоподобная история». **18.35** «Конец атамана». 2 серии. **20.55** «Сочинение ко Дню победы». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. **10.20** «Смеющийся полицейский». Д-17. **12.10** «Джошуа тогда и теперь». Д-17. **14.05** «Эти глаза в спальне». Д-17. **15.35** «Тумстоун: легенда Дикого Запада». Д-17. **17.50** «Вторая возможность». Д-13. 1-я с. **18.35** «Не оглядывайся». Д-17. **21.40** «Гори все огнем». Д-17. **23.20** «Разведенная женщина». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости. **08.15, 11.15** Аэробика. **08.40, 14.15** Урок тенниса. **08.55** Футбол. Чемпионат Германии. **11.45** Ретроспектива финалов Кубка Стэнли. **14.30** Американский футбол. **15.00** Спортивные танцы. **17.15** Программа передач. **17.30** «Железный фактор». **18.30** Конный спорт. **20.10** Большой ринг. **21.25** Спорткоктейль. **21.55** Футбол. Чемпионат Испании.

МУЗЫКА
ДЕНЬ РУССКОЙ МУЗЫКИ
17.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 Русский час.

8-й КАНАЛ
15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове». **15.30** Музыкальная программа. **16.00** «Русская идея». Д/ф. **17.00** «Ищи ветра». Х/ф. **18.45** Мультфильмы про кота Леопольда. **19.00** Мир музыки... **20.15** Вечарніца. **20.30** Мир музыки... **22.00** «Зеленый фургон». Х/ф.

НЯДЗЕЛЯ
8 лістапада

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00** «Возможно, они сошли с ума». **08.30** Сделано в Беларуси. **08.45** Потребительская корзина. **09.00, 15.00** Новости. **09.10** Мультиклуб. **09.40** «Замки Беларуси». **10.05** Туробъектив. **10.30** «Все нормально, мама!» **11.05** Арсенал. **11.30** Белорусский дом. **12.00** «Навстречу». **12.40** Олимп. **12.55** «Звезды мирового футбола». **13.55** Сельчане. **14.20** «Золотые ключи». **15.10** «Я». III Международный фестиваль моноспектаклей. **15.55** Гандбол. Лига чемпионов. СКА (Минск) — «Барселона» (Испания). **17.35** Зорная ростань. **18.10** Теленавигатор. **18.30** Премьера песни. **18.40** «Земляки». **19.40** Колыбельная. **20.00** Резонанс. **20.50** «Телебарометр». **21.05** Стадион. **21.30** «Золотой шлягер-Могилев'98». **00.30** Бархатный сезон.

ОРТ
07.00 «Кортик». Х/ф. **09.00, 14.00, 17.00, 23.05** Новости. **09.15** «Непутевые заметки». **09.30** Пока все дома. **10.10** Утренняя звезда. **11.00** Армейский магазин. **11.30** «Смехопанорамы». **12.20** «Пропавшая экспедиция». **13.25** «Служба спасения». **13.55, 00.50** Программа передач. **14.15** «Песни Игоря Крутого». Концерт. Ч.2-я. **16.20** В мире животных. **17.15** Погода. **17.20** «Деревенский детектив». Х/ф. **18.55** Вечер М.Задорнова. **19.55** Киноафиша. **20.00** Время. **20.35** «Захват». Х/ф. **22.35** Футбольное обозрение. **23.25** «Повесть непогашенной луны». Х/ф.

РОССИЯ
07.00 Мультфильмы. **07.20, 23.30** Прогноз погоды. **07.25** «Все наоборот». Х/ф. **08.30** Почта РТР. **09.00** Доброе утро, страна. **09.30** Любовь с первого взгляда. **10.00** «Аншлаг». **11.00** Русское лото. **11.40** Мир книг с Л.Куравлевым. **12.00** «Неделя в Санта-Барбаре». **13.00** Вести. **13.30** Федерация. **14.00** Парламентский час. **15.10** «Закон и порядок». **16.00** Диалоги о животных. **17.00** Старая квартира. **18.15** Совершенно секретно. **19.00** Зеркало. **20.00** В.Добрынин на «Площади «звезд». **21.40** «Абзац». **22.35** «Чекист». Х/ф.

КУЛЬТУРА
09.00, 21.20 Программа передач. **09.05** Погода. **09.10** «Читая Библию». **09.20** Консилиум. **09.45** «Сказка о царе Салтане». **11.15** В тридевятом царстве. **11.40** «Моя судьба — эстрада». **12.10** «Взгляните на лицо». Д/ф. **12.20, 13.45** С.Прокофьев. «Ромео и Джульетта». **13.29, 20.59** Азбука. **13.30, 21.00** Новости культуры. **15.15** «Мучкап, штат Тамбов». Д/ф. **15.45** И.Бунин. «О любви». **16.05** Положение вещей. **17.00** Новости. **17.05** «2003». **17.10** Про фото. **17.35** Блеф-клуб. **18.10** «На каждый звук есть эхо на земле». Д/ф. **19.00** «Кумиры». **19.25** Чудо-сказка. **19.40** Телевидение — любовь моя. **20.30** «Детский мир». **21.25** «Мои друзья». Х/ф.

НТВ
07.00 «Необычайные приключения доктора Дулиттла». **07.25** Мультфильм. **07.35** «Дети капитана Гранта». Х/ф. **09.00, 11.00, 15.00, 18.00** Сегодня. **09.15** Весь Жванецкий. **09.45** Устами младенца. **10.15** «Невероятные путешествия». Д/ф. **10.45** Впрок. **11.15** Большие деньги. **11.40** «Любимая». Х/ф. **14.30** Своя игра. **15.15** «Ключи от форта Байяр». **17.00** Итоги. Предисловие. **17.30** «Джеймс Бонд — агент 007». **19.45** Куклы. **20.00** Итоги. **21.00** «Ее звали Никита». **22.00** Итоги. Ночной разговор. **22.30** «Танго». Х/ф.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Последнее лето детства». 3-я с. **10.05** «Вратарь». **11.20** «Голубые горы, или Неправдоподобная история». **12.50** «Конец атамана». 2 серии. **15.10** «Сочинение ко Дню победы». **17.00** «Испытатель». **17.25** «Тень, или Может быть, все обойдется». **19.30** «Транссибирский экспресс». **21.00** «Такси-блюз». **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Не оглядывайся». Д-17. **11.05** «Разведенная женщина». Д-17. **13.10** «Старшеклассники Соединенных Штатов Америки». Д-13. **14.45** «Гори все огнем». Д-17. **16.25** «Сильный ветер на Ямайке». Д-13. **18.10** «Вторая возможность». Д-13. 2-я с. **18.55** «Сицилийский клан». Д-13. **20.50** «Беглецы». Д-13. **22.25** «Затмение». Д-17. **00.00** «Такая странная эротика». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00 Спорткоктейль. **08.30, 11.15** Аэробика. **08.55** Футбол. Чемпионат Испании. **11.00, 14.00, 22.20** Новости. **11.45** Хоккей. Чемпионат НХЛ. **14.15** «Терра дэль Фуэго». Кэмел Трофи-98. **15.25, 21.25** Футбол. Чемпионат Италии. **17.20** Шахматное обозрение. **17.50** Водное поло. **18.50** Футбол. Чемпионат Англии. **20.45** Еще неделя позади... **21.15** Программа передач. **23.20** Большой ринг.

МУЗЫКА
ДЕНЬ ЗАРУБЕЖНОЙ МУЗЫКИ
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-й КАНАЛ
15.00 Программа с Риком Реннером. **15.30** Музыкальная программа. **16.00** «Верность и измена». Х/ф. **18.00** Коллекция 8-го канала... Mission: Crusade. **19.00** Мультфильм. **19.45** «Гусиная кожа». Х/ф. **21.15** Вечарніца. **21.30** Новости «К-видео». **22.00** Воскресный фильм.

Анекдоты

***

Сходка «новых русских». Сидят, пьют, разговаривают.

Распахивается дверь, и в помещение вплывает еще один — мрачнее ночи. Все бросаются к нему — дескать, что случилось?

Тот, глотая скупую слезу:

— У меня сгорела библиотека... Обе книги... Одну я даже не успел раскрасить...

***

Прыгает новичок с парашютом. Летит — балдеет:

— Ух ты, ах ты, кайф-то какой! Кругом небо синее, внизу травка зеленая. А люди, люди-то ма-а-а-аленькие, как муравьи!

Вдруг раздается голос инструктора:

— Дергай за кольцо, придурок, это и есть муравьи!

***

В Верховный суд США поступил иск от плюшевого медвежонка, с которым еще 45 лет назад спал Билл Клинтон.

***

Стоит гаишник на дороге, мимо него на скорости пролетает 600-й «мерседес».

Инспектор свистит, машет жезлом — никакого результата. Вызывает подмогу, настигают «мерседес», свистят, машут из окон жезлами — бесполезно. Наконец догоняют, останавливают.

Из «мерса» вываливается пьяный «новый русский» и говорит:

— Не бережете вы себя, продавцы полосатых палочек!

© НАВІНЫ. Спасылка на газету НАВІНЫ абавязковая. Падпісны індэкс 63312 E-mail: edit@svaboda.minsk.by Пасведчанне аб рэгістрацыі № 996. Юрыдычны адрас рэдакцыі: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173.
Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» ВПП імя Я.Коласа (220073 г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) Заказ 1255 Нумар падпісаны ў друк 29/10/98 (15:30) Наклад — 22 040.